

Тыднёвік Магілёўскі

№ 16 (131) 19 – 25 кастрычніка 2001 г. Кошт 80 руб.

... Нешта павінна адбыцца

Фота IREX

Напрыканцы мінулага тыдня бульбазы-рыст павалілі два крыжы, усталяваныя ва ўрочышчы прадстаўнікам Грамадзкай ініцыятывы ў абарону Курапатаў. Раней рабочыя абяцалі не крапаць Крыжоў. Калі хлопцы з патрыятычных беларускіх арганізацый, што дзяжуралі ва ўрочышчы, падыйшлі да бульбазыста, то ўбачылі, што той ледзь сядзіць у кабінэ машыны, бо моцна п'яны. За бульбазыста ўступіўся начальнік участку, які заявіў, што загаду на спыненне працы ў Курапатах не атрымліваў. А хутка непадалёк ад месца здарэння спынілася белая "Аўды" з магілёўскім нумарам 1001 ТР. Чалавек начальніцкага выгляду, які выйшаў з машыны, выказаўся ў тым сэнсе, што абаронцы Курапатаў ня маюць права кантраляваць падначаленых яму рабочых. Але калі прысутны падчас гаворкі журналіст спрабаваў высветліць асобу і пасаду госьця з "Аўды", той сказаў, што апынуўся тут выпадкова і хутчэй з'ехаў. (Не ўдалося высветліць ўладара гэтай машыны і нам, мясцовым журналістам. Такія звесткі ДАІ трымае ў сакрэце – "ТМ").

На гэтым тыдні раскопкі ў Курапатах спыніліся. Ноччу ва ўрочышчы былі заўважаныя нейкія цывільныя людзі, што хадзілі па мес-

цах раскопак, а непадалёк ад іх трымаліся міліцыянты. Курапаты наведваў высокі менскі міліцыйскі начальнік у якасці рэакцыі на ліст міністру ўнутраных спраў з Міністэрства транспарту, у якім будаўнікі дарогі скардзіцца на перашкоды з боку абаронцаў могілак. На 10 сутак арышту за арганізацыю пікету супраць продажы МАЗу расейскаму інвестару асуджаны Павел Севярынец, адзін з кіраўнікоў кругласутачных дзяжурстваў, што наладжваюцца ў Курапатах патрыятычна настроенай моладзю. Патапталіся тут, як вядома, некаторыя з дэпутатаў "палаты". Словы пра цывільна-ваннае рашэнне Курапатаў праблемы ("бяз гвалту і спекуляцый") вымавіў Лукашэнка. Літаральна паўзучора ва ўрочышчы прайшоў гарачы мітынг жыхароў прылеглага мікрараёну, які таксама супраць (хаця ў па сваіх побытовых прычынах) пракладкі тут калёвай дарогі...

Па ўсяму адчуваецца, што нешта павінна здарыцца, нейкае рашэнне мусіць быць прынятае як з боку ўладаў, так і з боку абаронцаў Курапатаў.

Паводле інф. агенцыяў
(Працяг тэмы на 3-й стар.)

Не дае спакою "Вольны горад"

У Крычаў актыўна завелася следства па крымінальнай справе, узбуджанай у дачыненні да журналістаў незарэгістраванай газэты "Вольны горад" падчас прэзыдэнцкай выбарчай кампаніі.

Справа на журналістаў Вадзіма Сыцефаненку, Сяргея Няроўнага і Міхаіла Маторанку была заведзена яшчэ ў ліпені. Яны падарожнічалі ў незаконным пазбаўленні свабоды (артыкул 183 п.1 КК РБ) супрацоўніка адрэза па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю, лейтэнанта міліцыі Рыбчынскага. "ТМ" апярэтына паведамляў пра той выпадак. Але зараз распавядзем пра яго больш падрабязна.

12-га ліпеня нейкі чалавек у цывільным (а гэта і быў міліцыянт Рыбчынскі) хітра-цую ўварваўся ў кватэру, арэндаваную "Вольным горадам", якая на той момант адначасова была мясцовым выбарчым штабам Сямёна Домаша. Чалавек не рэагаваў на спробы журналістаў высветліць ягоную асобу і мэту пранікнення ў офіс. Разгубленыя гаспадары патэлефанавалі тады крычаўскаму мікрапракурору і напрасілі ў яго дапамогі. Той параіў ім тэлефанаваць па нумары 02, што і было зроблена. Дарэчы, супрацоўнікі мясцовага РАУС да таго часу тройчы каліфікавалі накладды "Вольнага горада" і літаральна за некалькіх дзён да інцыдэнту спрабавалі ўламаць дзверы рэдакцыі з дапамогаю маніроўкі. Пры гэтым яны спасылаліся на тое, што ім трэба зрабіць агляд рэдакцыйнай артэхнікі.

Калі міліцыянты прыехалі на выклік журналістаў, няпрашаны госьць прадставіўся і

заявіў калегам, што з'яўляецца ахвярай: маўляў, яго гвалтам утрымліваюць у офісе, да таго ж пагражаюць расправай, і што наогул у яго сардэчны прыступ. Замест выкліку "хуткай" калегі абарвалі тэлефонныя дроты ў пад'ездзе дома, тым самым спыніўшы размову журналістаў са следчым пракуратуры Югенам Вераб'ёвым.

Далей журналістаў сханілі, нават не дазволіўшы надзець абутку, і даставілі ў камеру папярэдняга зняволення. У гэты час Рыбчынскі з таварышамі выносіў з офісу друкаваныя матэрыялы, кампютарную і бытавую тэхніку (забіўшыся, як падалося, на сардэчны прыступ).

Праз тры дні зняволеных выпусцілі, папярэдне завёўшы крымінальную справу, якой спачатку займаўся інспектар дзяржаўнага капітан Зайцаў, а пасля візиту ў Крычаў кіраўніка абласнога УУС Івана Сяргея – следчы пракуратуры Юген Вераб'ёў, той самы, у якога журналісты па тэлефоне прасілі дапамогі.

Потым справа была замарожаная аж да таго дня, калі стала вядома, што Лукашэнка застаўся на пасадзе прэзідэнта. Як сёння сведчаць падараваныя, зараз у дачыненні да іх праваахоўныя органы паводзяць сябе выразна агрэсіўна. Па словах Міхаіла Маторанкі, следчы параіў яму "сушыць сухары". Артыкул 183 п.1 КК РБ, дарэчы, прадугледжвае ад 2-х да 5-ці гадоў пазбаўлення волі...

Андрэй КУЗЬМІН

Волю не заб'еш

Наш суайчыннік з Бостану Язэп Пацэвіч сказаў, што сёлетні верасень прынес трагедыю як народу Беларусі, так і народу Злучаных Штатаў. У Беларусі рэжым Лукашэнка пераабраў сябе на яшчэ адзін тэрмін кіравання, а тэарэтычныя акты ў ЗША забралі тысячы жыццяў. Для беларусаў Злучаных Штатаў гэты падзеі ёсць падвойным ударам, які абвастраў іхны патрыятычныя пачуцці да абедзвюх краін.

Прадстаўнік паваннай эміграцыі ў ЗША Вячка Станкевіч кажа: "Улада, стабільнасць у Амерыцы з'яўляюцца зб'яжэннем. Асабліва з тымі, якія тут жывуць ужо дзясяткі пакаленняў. Самыя

новыя прыезжыя – пасля другой сусветнай вайны, яны яшчэ пачуваюцца эмігрантамі. Наконт куска зямлі – "роднага кута", як мы кажам, дзе продкі жылі – такога пачуцця ў амерыканцаў амаль што няма, бо яны даволі мабільны народ і лёгка пераязджаюць з аднаго канца Амерыкі ў другі. Я сказаў бы, што аснову амерыканскага патрыятызму ёсць пачуццё чалавечай свабоды. Усе мы лічым, што чалавек мае магчымасць вельмі свабодна жыць. І таму амерыканцы бываюць вельмі здзіўленыя, калі даведваюцца аб тым, што іх нехта ненавідзіць".

Вера Запруднік, дачка вядомага беларускага дзеяча ў ЗША Янкі Запрудніка, належаць да таго на-

калення эміграцыі, якое ўжо вырасла там. Яна кіруе Задзіночаннем Беларуска-амерыканскай моладзі. "Мы тут вольныя, – кажа Вера. – Мы ўжо ня ведаем, як без гэтай вольнасці жыць. Цяпер мы яшчэ больш шануем нашу волю, бо бачым, што тэарысты хочучы яе ад нас забраць. Але, калі яны думаюць, што гэты выпадак нас разаб'е, то памылуюцца. Цяпер мы будзем за сваю волю біцца".

Увогуле, беларускі патрыятызм у Амерыцы лёгка ўжываецца з амерыканскім, бо ў нашых народаў агульны маральны каштоўнасці. Гэтыя каштоўнасці адлюстраваны ў нашых гімнах, якія па зыме ёсць вельмі падобныя – "Божа, дабраслаў Амерыку" і "Магутны Божа".

Ганна СУРМАЧ

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

На Мінілёўскім аўтарынку мясцовыя гандляры правялі двухдзённы папераджальны страйк. Нічога дзіўнага тут няма. Чарговым разам прадпрыемстваў мусілі нагадаць уладам, што не магчыма працаваць, калі цябе бясконца кантралююць. На працягу тыдня на аўтарынак наведваліся прадстаўнікі 5-ці (!) кантралюючых устаноў. І ўсе яны штосьці знаходзілі, бо не паруючыся цяперашні частакол забаронаў папросту немагчыма. Падчас правяраў кожны кантралёр выклікаў гандляроў на прыём у кабінет. І атрымалася так, што некаторыя адначасна выклікалі ў некалькі кабінетаў... Аўтагандляры здагадаліся, што пасля выбараў іх ніхто не ўратуе, калі яны самі не дадуць сабе рады. Яны запрапанавалі кантралёрам службам стварыць нейкую ўзгодненую форму стасункаў з прадпрыемствамі, папярэдзіўшы, што ў выпадку адмовы арганізуюць у лістападзе больш працяглы страйк.

Паводле афіцыйнай статыстыкі, з пачатку года абласны бюджэт не дабраў амаль 20 мільярдаў рублёў. Варта нагадаць, што адна запавяшанасць па заробках складае ці не палову названай сумы. Цікава пры гэтым супаставіць з бюджэтай запавяшанасцю рост вытворчасці, які з пачатку года склаў прыкладна 102%. Ці ж не таму ён і расце? Кіраўнік улады ў краіне, вядома, "даў устаноўку" павялічыць вытворчасць. Але ва ўмовах нашай эканамічнай палітыкі дасягненне падобнай мэты абарочваецца толькі тым, што ўсе мы не атрымліваем заробленага. Ды каб толькі гэтая бяда...

На сесіі абласнога Савета было абвешчана, што чаканы падатковыя паступленні ў бюджэт на наступны год складуць каля 660 мільярдаў рублёў. А ўсе патрэбы ў дзяржаўных грошах дасягаюць амаль 900 мільярдаў. Відавочна, што бюджэт, як та шагрэневая скора, з кожным годам змяняшаецца. Сродкаў не хапае... У гэтых абставінах урад абвешчае пра падтрымку "экспэрыментаў" у шэрагу раёнаў Мінілёўшчыны. Паводле ягоных умоваў, раёны могуць пакадаць сабе падаткі на даданую вартасць, на прыбытак і частку акцызных плацяжоў. Вядома, што гэтыя грошы раёны не заўсёды вярталіся з цэнтру ў рэгіён. Аднак прагрэсыўнае рашэнне ўраду могуць сапасаваць некаторыя дэталі. Усе названыя падаткі знаходзяцца ў прастай залежнасці ад таго, колькі прададзена прадукцыі. Улічваючы, што аб'ём рэалізацыі мінілёўскіх прадпрыемстваў стабільна зніжаецца, а запасы на складах растуць,

можна не чакаць на палітшэньне фінансавай сытуацыі.

Пад пагрозай закрыцця апынулася ў горадзе кухня дзіцячага малочнага харчавання. Гэта ўжо далёка ня першая падобная пагроза. У мінулыя гады розныя структуры неаднойчы намагаліся закрыць кухню: увесць час там чагосьці не хапала. Не было належнага абсталявання, санітарных умоваў і г.д. Зразумела, што немагчыма дапусціць, каб дзеці "частаваліся" патэнцыйна сапаваным прадуктам. Але, з іншага боку, у вобласці больш ніхто не вырабляе прадукцыю, без якой многія маці (а значыць, і дзеці) ня могуць абыйсціся. Гэтым разам кухня ня мае рэактываў, каб ажыццяўляць кантроль за вырабленымі прадуктамі. Працяглае час дапамагалі вырашыць гэтую праблему піўны завод і малочны камбінат, і ў выніку на сённяшняе харчаванне іх ім 200 тыс. рублёў. Грошы, праўду кажучы, не такія вялікія для бюджэту. Вось толькі каб з бюджэту накіроўваліся грошы на сапраўды вартыя рэчы!

Па-ранейшаму нашы будаўнікі ня маюць на радзіме працы. Вось і зноў, каб легальна зарабіць, як паведамілі, па 250 і вышэй даляраў за месяц, больш за тысяччу мінілёўскіх рабочых паедуць у Маскву. Абцяжарыць ім нават часовую прапіску і жытло. Не заўсёды, аднак, паездкі на заробкі ў Расею сканчаюцца добра. Аднак сумны факт застаецца: насуперак афіцыйным сцверджанням пра рост вытворчасці ці нават пра нейкі беларускі "эканамічны цуд", грошай у краіне ўсё меней. У выніку гібее будаўнічая вытворчая база і няўліхна падае прафэсійнасць кадраў. У падобных умовах любы замежны кантракт – гэта ратаванне для рабочых. Вось толькі ачынную эканоміку тым не ўратуеш...

Былы намеснік старшыні аблвыканкаму Аляксандр Селязьнёў з'ехаў у Мінск на пасадку кіраўніка апарату Савета міністраў, – ледзь не на другую пасадку ва ўрадзе. Чым жа заслужыў павышэнне А.Селязьнёў? У аблвыканкаме ён працаваў з 1998-га, адказваў за будаўнічую сферу. Скажаць, што ў ёй пад ягоным кіраўніцтвам адбылося нешта незвычайна паспяховае, нельга. Але трэба ўгадаць, што сп.Селязьнёў атрымаў грамаду ўраду за добрую працу па падрыхтоўцы Шклова да Дажынак. Пры ім і лядовы палац узвялі. Есць за што і ў Мінск перабрацца...

Да сустрэчы
праз тыдзень,
Сымон Глазштэйн.

Вырок спецыялістаў: нерэальна!

Новы ўрад РБ прагназуе ў наступным годзе 7% эканамічнага росту, 20% інфляцыі, а таксама павышэнне сярэдняга заробку да 120 даляраў, зніжэнне падаткаў і рост інвестыцыяў.

Незалежныя эканамісты лічаць, аднак, што заплянаваныя паказчыкі – нерэальныя. Найперш таму, што ў эканоміцы ня створаныя ўмовы для эканамічнага росту на здаровай аснове. Напрыклад, калі ўрад хоча зменшыць інфляцыю да 1-2% на месяц, то ён павінен паменшыць крэдытную эмсію. У гэтай сытуацыі ўзнікне пытанне – коштам чаго будзе дасягнуты рэальны эканамічны рост? Калі сёлета колькасць стратных прадпрыемстваў у краіне павялічылася ўдвая пры нязначна больш жорсткай крэдытна-грашовай палітыцы, то ў наступным годзе яна павінна патройцца...

Таксама выклікае сумненні выхад на прагназаваны рост сукупнага ўнутранага прадукту і станючы гандлёвы баланс. Прычына – неканкурэнтаздольнасць беларускіх тавараў на расейскім рынку. У такіх умовах утрымаць бюджэт ня ўдасца, і ўрад вымушаны будзе пайсці

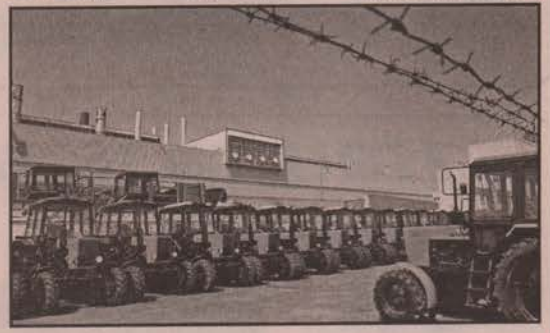
на грашовую эмсію. У выніку ня будзе вытрыманы і паказчык інфляцыі.

Незалежныя эканамісты лічаць таксама, што заробак у 120 даляраў – утопія. Пра гэта сведчыць запавяшанасць па зароботнай плаце, якая з'явілася пасля прэзідэнцкіх выбараў. За тыдзень яна вырасла ў 15 разоў! Да новага году банкі,

магчыма, яшчэ будуць дазваляць прамысловым прадпрыемствам браць новыя крэдыты. Але далей папросту магчымы абвал усёй фінансавай сыстэмы краіны.

Сёлета да ўсіх бедаў эканомікі дадалася і скарачэнне экспарту беларускіх тавараў. Значная частка прадукцыі, якая ёсць энэрга-, вытворча-ды фінансавыя ёмістай, марнуецца на складах з-за неплатрабаванасці ў Расіі (аб іншых рынках збыту і гаворкі няма).

Таяна КАЛІНОУСКАЯ

У людзей "свае" праблемы

Былы супрацоўнік КГБ Генадзь Углыніца знаходзіцца ў Нарэзі, – паведамляюць ягоныя сябры, акадэмік Радзім Гарэцкі.

Углыніца патэлефанаваў сваёй жонцы і сказаў, што ён у Нарэзі, дадаўшы яшчэ толькі тое, што ўсё запісанае на відэакасце (пра з'езд у Р.С. – ТМ) – праўда. У КГБ, аднак, прадбывае афіцыйнае лістэнне ўглыніцы дэзінформізму. Крэмлёўская справа паводле ягонага зніжэння не спяняецца. Дакладныя звесткі пра тое, дзе зараз знаходзіцца актывіст незарэгістраванай арганізацыі "Край" Андрэй Жарнасек, няма.

Кіраўнік грамадзянскай камісіі ў справе расьсудавання зніжэння Ганчара і Красоўскага Алег Воўчак абвергнуў звесткі пра датычнасць правабарончых арганізацыяў да ўцяжы з Беларусі Углыніцы і Жарнасека, аднак дадаў, што лічыць іхняе рашэнне шукаць прытулак на Захадзе цалкам зразумелым, улічваючы тую небяспеку, у якой яны апынуліся пасля агалашвання вынікаў

сваёго незалежнага расьсудавання.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ Р.С. Варта нагадаць, што беларускі кэзбэт Генадзь Углыніца – ня першы ўдзельнік за межы краіны. Двое ягоных паспяховых, што напачатку года таксама сьведчылі пра дачыненне афіцыйнага Менску да зніжэння вядомых апазыцыянараў, знайшлі прытулак у ЗША. У іншых захадніх краінах знаходзіцца некалькі выкрывальнікаў улады з міліцэйскага ведамства, якія вымушаны былі збегчы пасля абвінавачванняў у выступе на адрас адміністрацыі краіны. Генадзь Углыніца з Андрэем Жарнасекам сваю інфармацыю распаўсюдзілі з дапамогай відэакасы (яна была паказаная па некаторых расейскіх тэлеканалах), у якой выклілі вынікі свайго прыватнага расьсудавання зніжэння Ганчара і Красоўскага. Яны назвалі прозвішча сьведкі гэтай справы (міліцэйскага службоўцы), а таксама

месца магчымага пахавання палітыка і бізнэсоўца разам з машынай на адным з вучобных вайсковых палігонаў. Улада, нагадваем, даволі апаратна наладзіла выезд групы тэлежурналістаў на названае месца, аднак па гэтым адрасе нічога знойдзена не было.

Асобны прадстаўнік апазыцыйнай арганізацыі адначасна пачаў выступ Углыніцы з Жарнасекам правакацыяй, якую наладзіла ўлада для сваіх мэтаў. Іншыя ім вераць.

Што да нас, то "Тыднёвік" стаіць на патрабаванні незалежнага міжнароднага расьсудавання ў справе зніжэння ў краіне вядомых людзей. Тады ня будзе лішнім вывучэнне пакзаных пазначаных сьведкаў з КГБ і Міністэрства ўнутраных спраў. Тады стане вядомай іхняя сапраўдная роля апазыцыі ў краіне, а не іхняя выкарыстанасць... Пакуль, на жаль, нашаму грамадству гэтая тема не баліць, а на замежныя патрабаванні рэжым не рэагуе.

Толькі немцы, і тое ня ўсе...

Беларуськае пытанне ў Эўрапарлямэнце днём перадалі на даразгляд. Эўрапейскія палітыкі лічаць, што павінны дакладна прааналізаваць паслявыбарчыя сыгналы афіцыйнага Менску.

Цяпер у дакладзе Элізабэт Шродтэр, якая прадстаўляе ў Эўрапарлямэнце інтарэсы Беларусі, замест ранейшай ідэі ізаляцыі прапануецца стратэгія эўрапейска-беларускага супрацоўніцтва – тое, што апошнім часам больш-менш прасоўваюць нямецкія палітыкі і палітологі.

Паводле шэрагу захадніх аналітыкаў, надаючы звесткі Лукашэнкі можна назваць лібэраль-

ным: напрыклад, тое, што з дзяржаўнымі датацыямі ў эканоміцы будзе пакончана, і грамадзяне самі павінны вучыцца зарабляць і выжываць. А таксама словы пра тое, што Беларусь гатовая прысьпеваць супрацоўніцтва з Эўропай, галоўным чынам з Нямеччынай і ствараць спрыяльны клімат для інвестыцыяў.

Між тым, тут ёсць адна акалічнасць. Няясна, які змест укла-

дае Лукашэнка ўва ўсё гэтыя словы. Нямецкі палітолаг Райнэр Лінднэр лічыць, што Вялікая Брытанія і Францыя больш скептычна, чымсці Нямеччына, ставяцца да падобных дэкларацый Лукашэнкі. "Мне здаецца, што немцы пакуць адзіныя, хто хоча пакласці канец ізаляцыі палітыцы ў дачыненні да афіцыйнага Менску. Хаця той жа наш суайчыннік Вік пачаў беларускіх прэзідэнцкіх выбараў мае зусім іншы меркаванні: ягонае пазыцыя пазыцыя больш блізка да пазыцыі амэрыканскага, а не нямецкага амбасадара", – заявіў Р.Лінднэр.

Дарчы, 30-га кастрычніка ў Міжнародным адукацыйным цэнтры ў Менску распачне працу традыцыйна нямецка-беларускі форум з удзелам эўрапейскіх і беларускіх палітыкаў і экспертаў. Магчыма, што ў часе вострых дыскусіяў можна будзе ўстанавіць, ці сапраўды афіцыйны Менск мае намер ажыццяўляць новыя падыходы ў сваёй зьнешняй і ўнутранай палітыцы.

Алена ПАНКРАТАВА

...Кожны сам выбірае

За напружаннем вакол Курапатаў, якое доўжыцца ўжо добры месяц і якому ня бачна пакуль прыстойнага завяршэння, немагчыма не ўгадаць некалькі прозьвішчаў, што неаддзельныя ад узнікнення самой гэтай тэмы. Той тэмы, якая сталася адной з самых пякучых у часе нядаўняга, на жаль, кароткага перыяду ўздыму нацыянальнага Адраджэння. У прапануемым ніжэй матэрыяле гэтыя імёны ўзгадваюць.

Лукашук: Улетку 1988 году ў газэце "Літаратура і мастацтва" быў надрукаваны артыкул, які сёння падаецца адной з самых значных публікацыяў наваейшай беларускай гісторыі – "Курапаты – дарога сьмерці" Язона Пазыняка і Яўгена Шмыгалёва. З таго моманту ідзе барацьба за Курапаты. З аднаго боку – нашчадкі тых, хто расстраляваў, з другога – тых, каго расстралявалі. У гэтай публікацыі быў яшчэ адзін аўтар – Васіль Быкаў, які напісаў прадмову. Аўтарытэт Быкава бараніў аўтараў і газету, а таксама надаваў публікацыі сусветную значнасць.

Быкаў: У згаданым артыкуле, да якога я напісаў прадмову, мяне ўразіла на тое, што ў 30-я гады адбываліся рэпрэсіі, вынішчэнне людзей. Гэта было для тых, хто

ца. Няма ніякага сумневу ў тым, што Пазыняк і Быкаў сёння непасрэдна б ратавалі Курапаты побач з моладзю ад наваейшых вандалаў. Ды яны й ёсць там, хоць і не начуюць у намётах і не дзяжуряць пры вогнішчах...

Журналіст радыё "Свабода" Аляксандар Лукашук днём размаўляў з Васілём Быкавым пра падзеі вакол Курапатаў 13-гадовай даўніны.

ват, што адно з паседжаньняў праходзіла ў кабінэце апошняга. А сам ён даказаў нам, што дакумэнты па Курапатах ніякіх няма, што высветліць што-небудзь нельга. Аднак большасць камісіі тады настала на тым, каб распачаць на месцы трагедыі раскопкі. Такое рашэнне й было прынятае: пакаць раскопкі пад кіраўніцтвам, як было пазначана ў рашэнні, архэоляга Язона Пазыняка.

Лукашук: Праўда пра Курапаты ў выніку працы камісіі і дазволенай ёю раскопак была поўнасьцю пацверджаная. Тады ўлада вымушаная была ўтварыць яшчэ адну камісію: па ўвекавечанні памяці ахвяраў сталінска-камуністычных рэпрэсіяў. Чаму ж не ўдалося паставіць адпаведны помнік у Курапатах?

Быкаў: Вельмі проста. камуністы нашыя спыхаліся, ад-

ся адкрыта ясна, што ўлада Курапатамі не заклапочаная, незацікаўленая. Ці не яна й вінаватая ў тым, што справа зацягнулася на 13 год?

Быкаў: Найперш, вядома, вінаватая ўлада. Яна ў нас па-сутнасці камуністычная, як была, так і працягвае быць. Яна ня можа пайсці на прызнанне таго, што рабілі яе ж прадстаўнікі ў мінулым. А вось прыкладам той жа Тарнаўскі выдаў кнігу пра Курапаты, але – заўважце – ня ў Менску, а ў Маскве. У ёй вельмі дакладна, на выснове дакумэнтаў, раскопак, сьведкаў, што дажылі да нашага часу, ён пацвердзіў тое, пра што напісалі Пазыняк і Шмыгалёвы. А ўлада пачала гэта аспрэчваць, абавяргаць – на словах. Бо калі б прызнала, даўся б 6 сыходзіць камуністычнай партыі, якая кіравала, у адстаўку, а таксама КГБ. Асобны прадстаўнікі камісіі, як і Тарнаўскі, гэтае прызналі. Іншыя, як, скажам, знакамита гераіня Восілава – наадварот, пачалі пісаць, што ўсё гэта няпраўда. Улада за тое й схавалася. Ну, а цяпер мы бачым, як гэтую праўду пра Курапаты ўлада хоча схавач канчаткова, пад асфальт.

Лукашук: Улада ня надта нас здзіўляе. А ці ёсць падставы для папроку нашай грамадзкасці?

Быкаў: Можна папракаць грамадзкасць. Але гэтыя папрокі будуць паўсё, як гаворыцца, у паветры. Бо што такое грамадзкасць? Гэта нешта нявызначанае, няпэўнае. Тым больш, што ў нас да ўсяго трэба дадаць стаўленне грамадзкасці да Народнага Фронту і Пазыняка. Паколькі ён быў першаадкрывальнікам Курапатаў у тым сэнсе, пра які мы гаворым, многія ягоныя палітычныя апаненты не захацелі аддаваць яму гэтую перавагу. Таму яны пагадзіліся з тым, каб гэтую справу паціху змарнаваць.

Лукашук: Што можа азначаць для народу страта Курапатаў?

Быкаў: Страты яна будзе. Незалежна ад таго, ці будзе ў Курапатах які помнік ці знак, альбо гэта будзе канчаткова схаванае пад асфальтам – усё-ткі праўда пра Курапаты ўжо выйшла з-пад пячаты. У гісторыі Беларусі яна будзе запісаная навечна. Добра, канешне, каб праўда гэтая займала нейкае дзяржаўнае ўвасабленне. Такага, відаць, не адбудзецца. Аднак людзі да гэтай праўды будуць вяртацца і будуць пра гэта думаць.

Лукашук: Свой помнік Курапатам цяпер стварае ўлада. Чым больш шырокую дарогу яна там пабудуе, тым даўжэй яна будзе нагадваць нашчадкам пра вечную маральную спрычку ахвяраў і катаў. Кожны сам выбірае бок, на якім стаіць...

Справа завяршаная?..

Праўленне Беларускай асацыяцыі журналістаў звярнулася ў Менскі абласны суд з просьбай дапусціць прадстаўніка БАЖ на судовы разгляд справы аб знікненні тэлеапаратара Зміцера Завадзкага, які знік больш за год таму ў міжнародным аэрапорце

"Менск". Як абвешчана, суд мусіць распачаць 23 кастрычніка і будзе закрытым.

Дэмакратычныя калегі Завадзкага лічаць, што намер правесці суд за зачыненымі дзвярыма ня можа не насяцярожаваць. Грамадзкасць можа так і не даведацца праўды пра знікненне Завадзкага і, магчыма, пра факты, якія могуць аблегчыць высвятленне прычынаў і механізму іншых знікненняў вядомых людзей. Прэсупазыцыя жа на працэсе прадстаўніка арганізацыі, да якой належаў Зміцэр, прывядзе да большага даверу з боку грамадства як да судовага рашэння па канкрэтнай справе, так і да судовай улады ўвогуле.

Паводле прэс-службы БАЖ

ЧОРНЫ КАПЯНДАР

А дні бягуць...

Ад знікнення былога міністра ўнутраных справаў Юрыя Захаранкі мінула 900 дзён. 756 дзён таму зніклі намеснік старшыні Вярхоўнага Савета Віктар Ганчар і бізнесовец Анатоль Красоўскі. Летась у ліпені знік апаратар ОРТ Зміцэр Завадзкі – з таго часу мінула 574 дні.

Святлана Завадзкая рытуеца да працы па справе знікнення свайго мужа. Ужо вызначана, што дапамагаў ёй будзе адвакат Ігар Аксёныч, аднак Святлана мяркуе, што трэба абавязкова казаньча пра допуск яшчэ і прамадзкіх прадстаўнікаў. Яна мяркуе, што па эпізодзе, які звязаны са знікненнем ейнаго мужа, няма дастатковых доказаў, і віну Іпатавіна ды ягоных саўдзельнікаў даказаць будзе немагчыма. Святлана перакананая, што калі Іпатавін прызнае себе вінаватым у выкрадзенні Змітра, гэта будзе азначэнне толькі тое, што сыдзетка заключыла зь ім нейкую дамову.

Тым часам дэпутатка "палаты" Вольга Абрамава прапанавала Лукашэву стварыць незалежную камісію, каб расьследаваць

знікненні апазыцыянераў. У адказ яна, у прыватнасці, пацупа абяцанне пазнаёміць яе з матэрыяламі справы пра нейкую нібыта незаконную дзейнасць Ю.Захаранкі.

Пра тое, што вярхоўная ўлада ня вяртае даверу, кажа жонка дэпутата Андрэя Клімава Тацяна. Яна згадвае, як напярэдадні выбараў некаторыя чыноўнікі зўрапейскіх структураў, паверыўшы беларускім уладам, казалі, што Андрэй неўзабаве вытлумачыць на волю. Але выбары прайшлі, і пра гэтыя абяцанні забыліся, – канстатуе Тацяна Клімава, чый муж ужо амаль 4 гады сядзіць у турме паводле сфальшаванага, як лічаць праваабаронцы, абнававання.

Але ГРУЗЬДЗІЛОВІЧ

хацеў ведаць, вядома. У той час я займаўся па ўпэняй ініцыятыве рэабілітацыйнай явінна пакарных Саветаў людзей – беларускіх пісьменьнікаў, дзеячаў культуры. Я чытаў архівы, наведваў часта тагачасны Вярхоўны Савет. Невядомым было толькі тое – гэта было адкрыццём Пазыняка і Шмыгалёва – што вынішчэнне людзей адбывалася ня недзе ў далёкіх лягерах, а ў ваколіцы Менску. Пра гэта ніхто ня ведаў. Гэта сталася адкрыццём для грамадзкасці.

Лукашук: Неўзабаве пасля публікацыі была створаная так званая Дзяржаўная камісія па Курапатах. Вы таксама ў яе ўвайшлі. Камісію складала, зразумела, партыйная і ўрадавая наменклатура. Нагадайце, калі ласка, які ўспрымала гэтая наменклатура сваю задачу.

Быкаў: Старшынёй камісіі была спадарыня Ніна Мазай, здзеца, на той час – намеснік старшыні ўраду. Адносіны да гэтай Курапатаў тэмы, як і да тэмы савецкіх рэпрэсіяў увуголе, з боку прадстаўнікоў партыйных і дзяржаўных органаў былі насяцярожаваныя. У камісію ўваходзіў, прыкладам, генэральны пракурор Тарнаўскі і старшыня КГБ. Памятаю на-

чулі тым часам, што ня толькі няма чаго баяцца за былое, але й пра ўладзе можна застацца, а нават умацаваць яе. Вось яны й не далі гэтай тэме развіцця, набыць грамадзкі характар. Камісія па ўвекавечанні выбрала самую надзейную тактыку: яна абвешчыла конкурс на помнік, але ўвесь час адносіла тэрмін падвядзення яго вынікаў і, такім чынам, зусім пахавала гэтую ідэю. Самы звычайны сабатаж, які, канешне, быў адобраны і падтрыманы з партыйнага вершу, хаця адкрыта пра гэта не гаварылася. Але для мяне гэта было ясна і зразумела, як і для многіх іншых.

Лукашук: Ад сябе дадам, што я тым часам быў у іншай камісіі, якую ўтварыў Вярхоўны Савет. Камісія нашая – па культуры – непасрэдна Курапатамі не займалася, але гаворка пра гэтае месца час ад часу заходзіла. Урочышча гэтае да таго часу сталася адным з месцаў, дзе менчукі праводзілі ня надта прыстойныя пікнікі і гуляньні. На нашай камісіі прагучала прапанова пабудавач вакол Куропатаў агароджы, да гэта звычайна робіцца вакол якасвых могілак. Прапанову падтрымалі, але тут жа высветлілася, што на практаванне агароджы патрэбна два месяцы, а тое і больш. Называўся нават паўгадовы тэрмін. Стала-

БЕЛАРУСКАЯ СЛУЖБА РАДЫЁ СВАБОДА

З 6 жніўня наш штодзёны эфір пачаўся з 4 гадзін да 8. Слухайце нас 6 гадзін увечары (18:00-24:00) і 2 гадзіны раніцай (6:00-8:00).

Новыя хвалі, Менскі час:
18:00-24:00: 7295 кГц (41м), 11725 кГц (25м), 15480 кГц (19м), 7190 кГц (41м), 11730 кГц (25м), 15565 кГц (19м), 9530 кГц (31м), 9750 кГц (31м), 11865 кГц (25м).

6:00-8:00: 6170 кГц (49м), 7295 кГц (41м), 9635 кГц (31м).
Сталая частата на сярэдніх хвалях: 612 кГц.

У праграме:
...навіны зь Беларусі і ўсяго свету, правы чалавека, апазыцыя, ўлада, родная мова, эканоміка, медыцына, культура, гісторыя, эміграцыя...

Спэцыяльныя перадачы:
...Праскі акцэнт, Вострая Брама, Чыталыня Залы, Блізкая Эўропа, Неабжытая Спадчына, Сымбаль Веры, Беларускае раздарожжа, Адукацыя за мяжой. Новае пакаленне выбірае, Беларускі інтэрнэт...

ІНТЭРНЭТ: <http://www.svaboda.org>
Паштовы адрас: 220005, Менск-5, п/с 111
Vlnohradska 1, 11000 Praha 1, CZ

НАСТРОЙТЕСЯ НА СВАБОДУ!

Праграма тэлебачання з 22 па 28 кастрычніка

• Понедзелік, 22 октября •

Праграму тэлебачання мы друкуем на замову чытачоў. Гаспадары праграмы падаюць нам яе на расейскай. Рэдакцыя фізічна (на часе) не паспявае яе перакласці. Просім разглядаць гэтыя старонкі як тэхнічна-службовы матэрыял, які на мае дацэння да зместу й характару нашай газеты.

БТ

6.30 Добroe утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 12.00, 18.00, 23.25 Новости.
7.10 Добroe утро, Беларусь!
9.15 «Страны мира». Памістан.
10.05 «Страсти».
10.55 Телебарометр.
11.10 «Человек моря».
13.35 «Жоли Леско».
15.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. «БАТЭ» (Борисов) - «Днепр-Траномаш» (Могилев). В перерыве (15.50) - Новости.
17.00 «Страсти».
18.20 Зона Икс.
18.30 «Новая коллекция».
18.55 Драма «Жизнь как смертельная болезнь», передающаяся половым путем».

БТ

6.30 Добroe утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.10 Новости.
7.10 Добroe утро, Беларусь!
9.15 «Страсти».
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 «Виктория». Худ. фильм. 1-я серия.
14.45 «Сокровища мировой культуры».
15.15 «Приятного аппетита, дети!»
15.30 «Все на орбиту!»
15.40 «Маленькие Эйнштейны».
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 x 5».
17.00 «Страсти».
18.20 Зона Икс.
18.30 «Москва - Минск».
18.45 «Тетушка из ломбарда». Худ. фильм.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.45 «Человек моря».
22.30 Спорт-курьер.
22.40 Ток-шоу «Дела житейские».

ОРТ

8.00, 11.00, 17.00 Новости.
8.15 «Земля любви».

20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.45 «Человек моря».
22.30 Стадиск.
22.55 Планета «АРТ».
23.40 Хоккей. Чемпионат Беларуси. «Гомель» — «Брест». 3-й период.

ОРТ

8.00, 11.00, 17.00 Новости.
8.15 «Земля любви».
9.15 «Каменская: Смерть ради смерти». 1-я серия.
10.20 Док. детектив. «Время разбрасывать камни». Дело Гохрана. 1993 год.
10.50 Библиомания.
15.00 «Вечный зов».
16.00 Большая стирка.
17.25 «С легким паром!»
18.00 «Земля любви».
19.00 Жди меня.
20.00 Время.
20.35 «Убойная сила-3. Предел прочности».
21.45 Независимое расследование.
22.30 Ночное «Время».
23.00 «На футболе».
23.45 «16-й отдел» (закл. серия).

РТР

7.00, 8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.15 Экспертиза РТР.

7.30 Москва - Минск.
7.50 Вести - Москва.
8.15 Комедия «Старый знакомый».
10.30 «Фитиль».
10.55 «Кобра». Фильм 3-й. «Груз». 1-я часть.
16.30 Экспертиза РТР.
17.00 «Возвращение в Эдем».
18.00 «Воронка».
19.35, 22.30 Вести - Москва.
19.55 Детектив «Пуаро Агаты Кристи. Убийство по алфавиту».
22.00 Вести + Подробности.
22.40 Детектив «Свет в конце тоннеля».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Криминал «Чистосердечное признание».
8.25 Служба спасения.
9.30 Намедали.
10.40 Купцы.
11.25 Сериал «Агентство его превосходительства». 1 с.
13.50 Ток-шоу «Просто Марина».
13.30 «Салон красоты».
18.35 Герой дня.
18.55 «День рождения буржуа-2». 1-я серия.
20.00 Алчность.
21.55 «Скорая помощь».

23.30 Дневник II театрального фестиваля «Чайка».
23.45 Гордон.

КУЛЬТУРА

11.30, 15.00 Новости культуры.
11.45 «Попрыгунья». Худ. фильм.
13.10 Мультфильм.
13.30 Вместе с Фавором.
13.45 Концерт Инессы Галант.
14.15 Архитектурная галерея.
14.30 «Осенние портреты».
15.10 Кино - детям. «Магические приключения. Невероятный Джин».
15.35 Нобелевские лауреаты. А. Солженицын.
16.15 Док. фильмы.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале

6.30 «Ранехонько!»
8.05 «Страна женщин».
8.45 «Дикая Америка».
9.10 «Одержимая женщина». Мелодрама.
10.50 Мультфильмы.

На канале БТ

12.15 Пунктир.
12.45 «Здоровье и мы», «Заболевания органов дыхания».
13.20 Мультфильм.

На региональном канале

16.30 «Женщина-полицейский».
17.30 «Дикая Америка».
17.55, 20.00 «Праздник в вашем доме».
19.00 Тяжелый день.
19.30 День области.
21.00 «Вторая попытка Виктора Крохина». Худ. фильм.
22.35 Новости.Погода.
22.45 «Длинное, длинное дело». Детектив.

2-й КАНАЛ

7.00, 7.30, 7.55, 11.25, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Городской вестник.
7.05, 7.35 Энергетический завтрак.
8.00, 10.00 Сейчас.
8.25 Итоги с Е. Киселевым.
9.35 Итоги с В. Шендеровичем.
10.25 «Улицы разбитых фонарей».
11.30 «Все в саду».
11.30 ТБС на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Гарадскія навіны.
19.00 «Гипноз».
20.00 «В гостях у бабки Агапки».
20.15, 21.00 «Поздравления».
21.35 Гарадскія навіны.
22.00 Грани.
22.40 Детектив «Криминальный от-дел».
0.15 MTV.

• Вторник, 23 октября •

БТ

6.30 Добroe утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.10 Новости.
7.10 Добroe утро, Беларусь!
9.15 «Страсти».
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 «Виктория». Худ. фильм. 1-я серия.
14.45 «Сокровища мировой культуры».
15.15 «Приятного аппетита, дети!»
15.30 «Все на орбиту!»
15.40 «Маленькие Эйнштейны».
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 x 5».
17.00 «Страсти».
18.20 Зона Икс.
18.30 «Москва - Минск».
18.45 «Тетушка из ломбарда». Худ. фильм.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.45 «Человек моря».
22.30 Спорт-курьер.
22.40 Ток-шоу «Дела житейские».

ОРТ

8.00, 11.00, 17.00 Новости.
8.15 «Земля любви».

9.15 «Каменская: Смерть ради смерти». 2-я серия.
10.20 «С легким паром!»
10.50 Библиомания.
15.00 «Вечный зов».
16.00 Большая стирка.
17.25 Русский экстрим.
18.00 «Земля любви».
19.00 «Слабое звено».
20.00 Время.
20.35 «Убойная сила-3. Предел прочности».
21.45 Лубянка. «Заключенный № 35».
22.30 Ночное «Время».
23.00 Цивилизация.
23.35 Триллер «Троих надо убить».

РТР

8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
8.15 «Семейные тайны».
9.10 Диалоги о животных.
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Экспертиза РТР.
17.00 «Возвращение в Эдем».
18.00 «Воронка».
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 «Семейные тайны».
20.55 Док. фильм «Кавказский крест». Часть 5-я.

21.25 «Спутн залива Шелихова».
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести - Москва.
22.40 Комедия «Утопим Мону».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Скорая помощь».
9.30 Алчность.
10.20 Путешествия натуралиста.
11.25 «Агентство его превосходительства».
13.50 Ток-шоу «Просто Марина».
15.30 «Салон красоты».
16.35 «День рождения буржуа-2». 1-я серия.
18.50 Футбол. Лига чемпионов «Спартак» (Москва) — «Спартак» (Прага, Чехия).
21.55 «Скорая помощь».
23.30 Гордон.
0.15 Дневник Лиги чемпионов.
1.00 Футбол. Лига чемпионов «Бавария» (Мюнхен, Германия) — «Фейеноорд» (Нидерланды).

КУЛЬТУРА

11.30, 15.00 Новости культуры.
11.45 «Мертвые души». Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фавором.
13.45 Дело житейское.

14.15 Власть факта.
14.30 Сценарий. «Еще раз о «Чайке»».
15.10 Кино - детям. «Магические приключения. Мир дракона».
15.35 Док. экрэн.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале

6.30, 7.10 «Ранехонько!»
7.00 Утренние новости.
8.05 «Страна женщин».
9.00 Утренние новости, «Без протокола».
9.10 «Дикая Америка».
9.35 Мультфильмы.
10.09 Тяжелый день.
10.29 «Могилевщина православная».

На канале БТ

10.09 Тяжелый день.
10.29 «Могилевщина православная».
10.49 Мультфильм.
16.30 «Женщина-полицейский».
17.30 «Дикая Америка».
17.55, 20.00 «Праздник в вашем доме».
19.00 Бобровский вариант.
19.30 День области.
19.40 Погода.
19.45 «Без протокола».

21.00 «Страна женщин».
21.45 Новости.Погода. «Без протокола».
21.55 «Гараж». Мелодрама.

2-й КАНАЛ

7.00, 7.30, 7.55, 8.20, 9.20, 11.20, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Городской вестник.
7.05, 7.35 Энергетический завтрак.
8.00, 10.00 Сейчас.
8.25 «Обратный отсчет».
9.15 Кипи.
9.25 «Один день» с Кириллом Набутовым.
10.25 «Улицы разбитых фонарей».
11.25 Катастрофы недели.
13.00 ТБС на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 «Таинственные рыцари Тир На Ног».
19.00 Сериал «Серебряная свадьба».
20.00 «В гостях у бабки Агапки».
20.15, 21.00 «Поздравления».
21.40 «Ракурс».
22.00 Грани.
22.40 Комедия «Фил и его орангутанг».
0.45 MTV.

• Среда, 24 октября •

БТ

6.30 «Добroe утро, Беларусь»
7.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35 Новости.
7.10 Добroe утро, Беларусь!
9.15 «Страсти».
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 «Виктория». Худ. фильм. 2-я серия.
14.30 Дом кино.
15.15 «Данни, расскажи мне историю».
15.35 «Все на орбиту!»
15.40 «Маленькие Эйнштейны».
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 x 5».
17.00 «Страсти».
18.20 Зона Икс.
18.30 Союзное вече.
18.50 Боевик «Универсальный агент».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 «Человек моря».
22.30 Спорт-курьер.
22.40 Криминальное досье.
23.05 «Встреча в Троицком».

ОРТ

8.00, 11.00, 17.00 Новости.
8.15 «Земля любви».

9.15 «Убойная сила-3. Предел прочности».
10.20 Русский экстрим.
10.50 Библиомания.
15.00 «Вечный зов».
16.00 Большая стирка.
17.25 Смехопанорама.
18.00 «Земля любви».
19.00 «Кто хочет стать миллионером?»
20.00 Время.
20.35 «Убойная сила-3. Предел прочности».
21.45 Как это было. «Оружие для Китая. 1937-1950 годы».
22.30 Ночное «Время».
23.00 Тайны забытых побед. «Самарский резидент».
23.35 Триллер «Обманутая».

РТР

8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
8.15 «Семейные тайны».
9.10 Диалоги о животных.
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Экспертиза РТР.
17.00 «Возвращение в Эдем».
18.00 «Воронка».
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 «Семейные тайны».
20.55 Союз бывших. «Литва».

22.30 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести - Москва.
22.40 Фильм «Письма убийцы».
0.45 Бокс. Дневник Международного турнира «Золотой ринг».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Скорая помощь».
9.30 Профессия-репортер.
9.45 Шоу Елены Степаненко.
10.35 «Среда».
11.25 «Агентство его превосходительства».
13.50 Ток-шоу «Просто Марина».
15.30 Комедия «Опасная профессия».
18.35 Герой дня.
18.55 «День рождения буржуа-2».
20.00 Алчность.
21.35 Футбол. Лига чемпионов «Андерлехт» (Бельгия) — «Локомотив» (Москва).
23.50 Дневник II театрального фестиваля «Чайка».
0.05 «Дневник Лиги чемпионов».
0.50 Футбол. Лига чемпионов «Реал» (Мадрид, Испания) — «Рома» (Италия).

КУЛЬТУРА

11.30, 15.00 Новости культуры.

11.45 «Поединки». Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фавором.
13.45 Древний Египет. Земля возлюбленной.
14.15 Чем живет Россия.
14.30 Блистательный Санкт-Петербург.
15.10 Кино - детям. «Магические приключения. Мир дракона».
15.35 Док. фильмы.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале

6.30, 7.10 «Ранехонько!»
7.00 Утренние новости.
8.05 «Страна женщин».
9.00 Утренние новости, «Без протокола».
9.10 «Дикая Америка».
9.30 Мультфильмы.
10.08 Бобровский вариант.
10.28 Видеодом.
10.48 Мультфильм.

На канале БТ

10.08 Бобровский вариант.
10.28 Видеодом.
10.48 Мультфильм.
16.30 «Женщина-полицейский».
17.20 Мультфильм.
17.35 «Дикая Америка».

17.55 Спортивный тележурнал.
18.30 «Сегодня на сегодня». Прямая линия.
19.30 День области.
19.45 «Без протокола».
20.00 «Праздник в вашем доме».
21.00 «Страна женщин».
21.45 Новости.Погода. «Без протокола».
21.55 Спорт планеты.

2-й КАНАЛ

7.00, 7.30, 7.55, 8.20, 9.20, 10.25, 11.25, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Городской вестник.
7.05, 7.35 Энергетический завтрак.
8.00, 10.00 Сейчас.
8.25 Ток-шоу «В нашу гавань заходили корабли».
9.20 «Дачники».
10.30 «Улицы разбитых фонарей».
11.30 «Просто звери».
13.00 ТБС на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30, 21.35 Гарадскія навіны.
19.00 «Серебряная свадьба».
20.00 «В гостях у бабки Агапки».
20.15, 21.00 «Поздравления».
22.00 Грани.
22.40 Фильм «Всадник без головы».
0.20 MTV.

• Четверг, 25 октября •

БТ

6.30 Добroe утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.10 Новости.
7.10 Добroe утро, Беларусь!
9.15 «Страсти».
10.30 «Пой, душа!» Праздник в д. Околиця.
11.00 «Человек моря».
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 «Виктория». Худ. фильм. 3-я серия, закл.

14.40 «Экономика любви». Журналистское исследование.
15.15 «Данни, расскажи мне историю».
15.25 «Все на орбиту!»
15.35 «Маленькие Эйнштейны».
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 x 5».
17.00 «Страсти».
18.20 Зона Икс.
18.30 «Откровенная беседа». Публицистическая программа.

18.50 Мелодрама «За гранью тишины».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.45 «Человек моря».
22.30 Спорт-курьер.
22.40 Королевская охота.

ОРТ

8.00, 11.00, 17.00 Новости.
8.15 «Земля любви».
9.15 «Убойная сила-3. Предел прочности».

10.20 Смехопанорама.
10.50 Библиомания.
15.00 «Вечный зов».
16.00 Большая стирка.
17.25 «Сами с усами».
18.00 «Земля любви».
19.00 «Слабое звено».
20.00 Время.
20.35 «Каменская: Шестерки умирают первыми». 1 с.
21.45 Человек и закон.
22.30 Ночное «Время».

23.00 «Сати». Программа Сати Спиваковой.
23.35 Реальная музыка.
0.05 Комедия «Прекрасная американка».

РТР

8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
8.15 «Семейные тайны».
9.10 Диалоги о животных.
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Экспертиза РТР.
17.00 «Возвращение в Эдем».

18.00 «Ворожка».
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 «Семейные тайны».
20.55 «В часе от войны» - из Пакистана А. Гурнов.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести - Москва.
22.40 Фильм «Десять лет без права переписки».
0.45 Бокс. Дневник турнира «Золотой ринг».
1.00 Горячая десятка.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Без рецепта.

8.25 Ох, уж эти дети!
9.30 Алчность.
10.20 Квартирный вопрос.
11.25 «Адьютант его превосходительства».
13.50 Ток-шоу «Просто Марина».
15.30 «Салон красоты».
16.35 «День рождения буржуа-2».
18.35 Герой дня.
18.55 «День рождения буржуа-2».
20.00 Внимание: розыск!
21.55 Совершенно секретно.
23.25 Гордон.

КУЛЬТУРА

11.30, 15.00 Новости культуры.
11.45 «Евгения Гранде». Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фаддеем.

13.45 Древний Египет. Земля возрожденная.
14.15 Чем живет Россия.
14.30 И. Бунин. «О любви».
15.10 Кино - детям. «Магические приключения. Мир дракона».
15.35 Док. фильм.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале

6.30, 7.10 «Ранехонько!».
7.00 Утренние новости.
8.05 «Страна женщин».
9.00 Утренние новости, «Без протокола».
9.10 «Дикая Америка».
9.35 Мультфильмы.
10.04 «Сегодня на сегодня».

На канале БТ

10.04 «Сегодня на сегодня».

На региональном канале

16.30 «Из жизни женщины».
17.00 «Дикая Америка».
17.30 «Праздник в вашем доме».
18.30 «Родны край». Чериковский район.
19.10 Мультфильм.
19.30 День области.
19.45 «Без протокола».
20.00 «Праздник в вашем доме».
21.00 «Страна женщин».
21.45 Новости. Погода. «Без протокола».
21.55 «Колония». Боевик.

2-й КАНАЛ

7.00, 7.30, 7.55, 9.40, 10.35, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Городской вестник.
7.05, 7.35 Энергетический завтрак.
8.00 Фильм «Всадник без головы».
9.45 100 чудес света.
10.40 Мультфильм.
13.00 ТБС на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 «Таинственные рыцари Тир На Ног».
19.00 Городская сказка «Золушка в сапогах».
20.00 «В гостях у бабки Агапки».
20.15, 21.00 «Поздравления».
22.00 Грани.
22.40 Драма «Салемские ведьмы».

• Пятница, 26 октября •

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 12.00, 15.00, 23.50 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
9.15 «Бригады «Тигра». Серил. 2-я серия.
10.20 Иснась.
11.15 «На перекрестках Европы».
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 Худ. фильм «Долгая дорога в дюнах». 1 с.
14.25 «Откровения времени». Публицистическая программа.
14.45 «Сокровища мировой культуры».
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю».
15.25 «Все на орбиту!»
15.35 «Маленькие Эйштейны».
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5».
17.00 «Бригады «Тигра».
18.00 Футбол. «Динамо-Минск» — «Торпедо-МАЗ». В перерыве (18.50) — Новости.
19.55 Зона Икс.
20.05 «Охота жить». Короткометражный худ. фильм.
20.40 Колыбельная.

21.00 Панорама.
21.45 «Инспектор Шиманский».
23.15 Спорт-курьер.
23.25 Белорусская двадцатка.
0.05 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Шахтер» (Солигорск) — «Белшина» (Бобруйск). 2-й тайм.
0.55 Ночной свист. «Охранник для дочери. Сара».

ОРТ

8.00, 11.00, 17.00 Новости.
8.15 «Земля любви».
9.15 «Убойная сила-3. Предел прочности».
10.20 «Сами с усами».
10.50 Библиомания.
14.20 Страна чудес. «Лесси».
16.00 40 лет шутя. КВН. Фрагменты биографии.
17.25 Док. детектив. «Время разбрасывать камни». Дело Гохрана. 1994 год.
18.00 «Земля любви».
19.00 Поле чудес.
20.00 Время.
20.35 «Календарь: Шестерки умирают первыми». 2-я с.
21.45 Комедия «Откройте, полиция!».
23.45 Ночное «Время».
0.10 Триллер «Сладкая ложь».

РТР

8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
8.15 «Семейные тайны».
9.10 Новая «Старая квартира».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Планета КВН.
17.00 Пресс-клуб.
18.00 Сам себе режиссер.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 «Семейные тайны».
21.00 «Операция «Ы» и другие приключения Шурика».
23.00 Фильм «Москва».
1.50 Бокс. Дневник турнира «Золотой ринг».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Очная ставка.
8.25 Большие родители.
9.30 Внимание: розыск!
10.20 «Я и моя собака».
11.20 «Адьютант его превосходительства».
13.55 «Продолжение следует...» с Ю. Меньшовым.
15.30 «Салон красоты».
16.35 Пелес - чарт.
18.40 «ТЗМ»-2001.
23.45 Комедия «Десята».

КУЛЬТУРА

11.30, 15.00 Новости культуры.
11.45 «Цветы запоздалые». Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фаддеем.
13.45 «Щелкунчик». II Международный конкурс юных музыкантов.
14.15 Чем живет Россия.
14.30 Малые музеи Санкт-Петербурга.
15.10 Кино - детям. «Магические приключения. Мир дракона».
15.35 Док. фильм.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале

6.30, 7.10 «Ранехонько!».
7.00 Утренние новости.
8.05 «Страна женщин».
9.00 Утренние новости, «Без протокола».
9.10 «Дикая Америка».
9.35 «Оттенки детства». Худ. фильм.
10.47 «Лестница». «Аборт — «за» и «против».

На канале БТ

10.47 «Лестница». «Аборт — «за» и «против».

На региональном канале

16.30 «Из жизни женщины».
17.00 «Донатини Да Винчи».

17.45 Мультфильм.
17.55, 20.05 «Праздник в вашем доме».
19.30 Пунктур.
19.40 «Страна женщин».
21.40 Новости. Погода.
21.50 Футбол. «Днепр-Трансмаши» - «Неман-Белард» (Гродно). 2-й тайм.
22.35 Рейтин-фильм.

2-й КАНАЛ

7.00, 7.30, 7.55, 8.20, 9.55, 11.20, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Городской вестник.
7.05, 7.35 Энергетический завтрак.
8.00, 10.00 Сейчас.
8.25 Ток-шоу «Глас народа».
9.40 Клипы.
10.25 «Улицы разбитых фонарей».
11.25 «ВЫ видели?».
13.00 ТБС на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30, 21.35 Городская навигация.
19.00 «Секретные материалы». 8 сезон.
20.00 «В гостях у бабки Агапки».
20.15, 21.00 «Поздравления».
22.00 Грани.
22.40 Триллер «Тонкий лед».
0.45 MTV.

• Суббота, 27 октября •

БТ

7.00, 9.00, 15.00, 19.00 Новости.
7.10 Иснась.
7.35 «Река надежды».
8.35 Белорусская двадцатка.
9.15 Индийское кино. «Сезон дождей». 1-я серия.
10.45 «Мир животных».
11.30 Мультфильмы.
11.55 Королевская охота.
12.20 Сад мечты.
12.45 Видеофильм.
13.10 «Инспектор Шиманский».
13.35 Социальная защита населения.
15.15 Парламентский вестник.
15.40 Столица.
16.05 Здоровье.
16.30 Волшебная шкатулка «Союз-мультфильмы».
17.15 «Сыщики».
18.10 Судьба человека.
18.35 Из достоверных источников.
19.20 КВН. Школа СНГ.
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 Комедийная мелодрама «Интенсивная терапия».
23.45 Хоккей. Чемпионат ВЕХЛ. «Керман-Минск» - «Полимир» (Новополоцк). 3-й период.
0.25 Видимо-невидимо.

7.00, 9.00, 14.00, 16.50 Новости.
7.10 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
7.25 Зов джунглей.
7.50 «Ералаш».
8.05 Играл, гармонь любима!
8.50 Библиомания.
9.10 Смехопанорама.
9.45 Смех.
10.05 В мире животных.
10.50 Зорыч.
11.35 «Операция «Свобода».
12.30 «Серебряный шар». Валентина Серова.
13.15 История одного шедевра. Русский музей.
13.30 Дисней-клуб: «Все о Микки Маусе».
14.10 Комедия «За двумя зайцами».
15.40 «Как охотился «Убойная сила»». Спецрепортаж.
15.57 Футбол. Чемпионат России. «Спартак» (Москва) — «Зенит» (Санкт-Петербург).
18.00 40 лет шутя. КВН. Фрагменты биографии.
19.00 «Кто хочет стать миллионером?».
20.00 Время.
20.40 Боевик «Хищники».
22.45 Фильм «Воскрешая мертвецов».

РТР

7.20 «Телепузиков».
7.45 Папа, мама, я - спортивная семья.
8.30 Золотой ключ.
8.50 Почта РТР.
9.25 Доброе утро, страна.
10.00 «Сто к одному».
10.55 Ток-шоу «Рядом с тобой».
11.50 «Знаешь — сила».
13.00, 19.00 Вести.
13.20 Фильм «Конец «Сатурна»».
15.00 К 80-летию со дня рождения Арио Бабаджаня.
17.00 Моя семья.
17.55 Ангел.
19.25 Зеркало.
20.00 Фильм «Марс атакует!».
22.05 Комедия «Альфино».
23.45 Бокс. «Золотой ринг». Финалы.

НТВ

4.55 Комедия «Десята».
7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 21.00 Сегодня.
7.20 «Улица Сезам».
7.45 Большие родители.
8.20 Без рецепта.
9.15 Криминал. «Чистосердечное признание».
9.50 Женский взгляд.
10.25 Квартирный вопрос.
11.25 В поисках утраченного.
12.15 Большой секрет для маленькой компании.

13.25 Путешествия натуралиста.
14.00 Саоя игра.
15.25 Очная ставка.
16.00 Шоу Е. Степаненко.
16.45 Наше кино. «Умирать легко».
18.40 Боевик «Возврата нет».
21.30 Профессия - репортер.
22.15 Цвет ночи.
22.50 Фильм «Битлджус».
0.50 Кома.

КУЛЬТУРА

9.10 Мультфильмы.
9.50 Мой цирк.
10.15 Бабушкины рецепты.
10.30 Золотой пьедестал. Давид Килиани.
11.00 Графоман.
11.25 Чудеса погоды.
11.50 «Верные друзья». Худ. фильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Время музыки».
14.10 Мультфильм.
14.40 Док. фильм.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале

15.00 «Золотой жую. Приключения».
16.25 «Черный пират».
16.50 Мультфильм.
17.00, 19.00 «Праздник в вашем доме».
18.05 «Золотой шлягер-98».
18.45 Телемагазин.

20.30 «Свет в окне». Мелодрама.
22.10 Видеодром.
22.10 «Зеленая миля». Мистика.

2-й КАНАЛ

7.00, 7.30, 7.55, 10.25, 14.20, 16.45, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55, 23.10 Городской вестник.
7.05, 7.35, 8.00 Энергетический завтрак.
8.25 «Сеть».
9.00 «Улицы разбитых фонарей».
10.00, 14.00 Сейчас.
10.30 «Просто любовь».
11.10 Фильм «Приступить к ликвидации».
13.40 Дорожный патруль. Расследование.
14.25 «Москва в 41-м»: «Октябрьская трагедия».
15.15 100 чудес света.
16.10 «Дачники».
16.50 «Стоп! православия». Религиозная программа.
17.00 100 чудес света. Великий перелет.
18.00 «Благая весть с Риком Ренне-ром».
18.30 «Таинственные рыцари Тир На Ног».
19.00, 20.00 «Поздравления».
21.00 Мелодрама «Леди-ястреб».
23.15 MTV.

• Воскресенье, 28 октября •

БТ

7.00, 9.00, 15.00 Новости.
7.10 «Река надежды».
8.10 «Агромир».
8.35 «Арсенал».
9.15 Индийское кино. «Сезон дождей». 2-я серия.
10.35 Телевитамины.
11.00 «Все нормально, мам!»
11.40 Мультфильм.
12.10 Фильм-сказка «Не покидай...»
14.30 «Радуга над Витебском». Национальная школа искусств (Корея).
14.50 «И другие официальные лица».
15.15 Мир и мы.
15.35 Комедия «Трое в лодке, не считая собак».
17.55 Криминальное досье.
18.20 «Встреча в Троицком».
18.45 «Время местное». Репортажи из провинции.
19.15 Планета «АРТ».
19.45 Телебарометр.
20.00 Панорама.
20.30 Мелодрама «Журавушка».
21.50 Спорт-курьер.
22.00 «Жюли Леско».
23.40 Хоккей. Чемпионат Беларуси. «Юность» (Минск) - «Химволково» (Могилев). 3-й период.
0.15 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.

7.10 Армейский магазин.
7.40 Дисней-клуб: «Русалочка».
8.05 Утренняя звезда.
8.50 Библиомания.
9.10 «Непутевые заметки» с Дм. Крыловым.
9.30 Пока все дома.
10.10 КВН - 2001. Летний кубок.
12.30 Умницы и умники.
12.55 «Сами с усами».
13.30 Дисней-клуб: «Черный плащ».
14.10 Комедия «Где находится надежда?»
15.45 «Ералаш».
16.00 «Живая природа. Голубая бездна».
17.15 Комедия «Мы с вами где-то встречались...»
19.05 Боевик «Враг государства».
21.30 Времена.
22.50 «Секретные материалы».
23.45 Фильм «Работа под прикрытием».

РТР

7.20 «Телепузиков».
7.50 Русское лото.
8.40 «ТВ Бинго шоу».
9.20 Доброе утро, страна.
10.00 Сам себе режиссер.
10.55 «Городок. Ретро».
11.35 Федерация.
12.10 Парламентский час.

13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.25 Вокруг света.
15.30 «Том и Джерри».
15.50 «Комиссар Рекс».
16.55 ТВ Бинго новости.
17.00 «Два рояля».
17.55 Ангел.
19.00 Вести недели.
19.55 «Кобра». Фильм 3-й. «Груз». 2-я часть.
21.30 Фильм «Мама, не горюй!»
23.20 Спорт за неделю.

НТВ

5.05 Боевик «Возврата нет».
7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.20 «Улица Сезам».
7.40 Ох, уж эти дети!
8.10 Пелес - чарт.
9.15 Комедия «Любимая женщина механика Гаврилова».
11.25 Комедия «Протокол».
13.25 Служба спасения.
14.00 Саоя игра.
15.30 Криминальная Россия. «Деревенский киллер».
16.05 «Я и моя собака».
16.40 Продолжение следует... с Ю. Меньшовым.
17.45 Боевик «Танго и Кэш».
20.00 Намедни.
21.15 Куклы.

21.35 Фильм «Бесстрашные убийцы вампира».
23.45 Журнал Лиги чемпионов.

КУЛЬТУРА

9.10 Мультфильм.
10.15 Недлинные истории.
10.30 Ток-шоу «Набуим».
11.00 Тем временем.
11.25 Чудеса погоды.
11.50 «Окраина». Худ. фильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.10 Мультфильмы.
15.05 Александр Володин. Про все на свете.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале

15.00 «Новые приключения неуловимых». Фильм-детям.
16.25 Мультфильм.
16.35 «Скарби». «Самовары».
17.00, 19.00 «Праздник в вашем доме».
18.05 «Золотой шлягер-99».
18.45 Телемагазин.
20.15 Ко Дню автомобилиста. РУД БАП «Автомобильный парк №2 г. Бобруйска».
20.30 «Осень в Нью-Йорке». Мелодрама.
22.15 «Неестественный отбор». Пре-

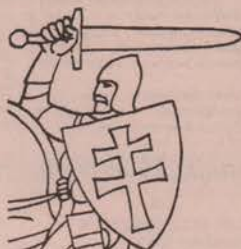
мьера.
22.55 «Кровавое посвящение». Триллер.

2-й КАНАЛ

7.00, 7.30, 7.55, 10.25, 11.05, 13.35, 14.20, 16.45, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55, 22.55 Городской вестник.
7.05, 7.35 Энергетический завтрак.
8.00 100 чудес света.
8.55 «Скар Старт».
9.30 «Все в саду».
10.00, 14.00 Сейчас.
10.30 «Завтрак с Соловьевым».
11.10 Кинотеатр ТВ-6. «Чужие здесь не ходят».
12.45 «Мое кино».
13.40 Дорожный патруль. Сводка за неделю.
14.25 Катастрофы недели.
15.00 Ток-шоу «В нашу гавань заходили корабли».
16.00 «За гранью возможного».
16.45 Мультфильм.
17.00 100 чудес света.
18.00 Джойс Майер. «Жизнь в слове».
18.30 «Таинственные рыцари Тир На Ног».
19.00, 20.00 «Поздравления».
21.00 Мелодрама «Тюремный романс».
23.00 MTV.

Абарані Сябе Сам

Матэрыялы гэтай рубрыкі рыхтуюць Магілёўскае аддзяленне Беларускага Хельсінскага Камітэту і Магілёўскі Праваабарончы цэнтар. Склад грамадзкай рэдакцыі: С.Абадоўскі, У.Краўчанка, А.Александровіч.

(тэл. 24-73-95, 22-95-83,
22-04-82, 22-73-05)

Што будзе далей

Дзесяць слаўгарадзкіх міліцыянтаў зьвярнуліся да старшыні Рады магілёўскай філіі БХК Уладзімера Краўчанкі са скаргай на незаконныя дзеянні свайго начальніка.

Як заявіў Уладзімер Краўчанка, міліцыянты спрабуюць аднавіць справядлівасць у сваіх шэрагах пры дапамозе праваабарончых арганізацый. Паводле меркавання ініцыятараў звароту, аўтарытарны стыль начальніка слаўгарадзкага РАУС Анатоля Балдышэўскага дрэнна ўплывае на рэпутацыю падраздзялення.

На сустрэчы з У.Краўчанкам міліцыянты, якія ня хочуць,

каб іхныя імёны былі названыя ў прэсе, прывялі некалькі фактаў зловжывання службовым становішчам з боку А.Балдышэўскага. Праваабаронца занатаваў міліцэйскія расповяды на магнітафонную стужку.

Адметна, што знаёмства мясцовых міліцыянтаў з магілёўскім праваабаронцам адбылося з дапамогай самога Балдышэўскага. Напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў, як пра тое

падразьзна паведамляў "ТМ", начальнік слаўгарадзкай міліцыі ініцыяваў судовы працэс супраць спадара Краўчанкі, які наведваў раён з мэтай незалежнага грамадзкага назірання за хадой выбараў. Міліцыянты затрымлівалі Краўчанку, суправаджалі ў пастарунах, прысутнічалі пры высвятленьні асобы і першасным дазнанні, былі сведкамі ў судзе – гэта значыць бачылі чалавека, назіралі ягоныя паводзіны. І таму вырашылі яму даверыцца.

Слаўгарадзкая гісторыя толькі пачынаецца...

Алесь СЕРДЗЮКОЎ

Парады Юрыста

Каму, як не праваабаронцам, ведаць, што наша міліцыя даволі часта (каб не сказаць больш рэзка) зловжывае службовым становішчам. Тут шмат самых розных прычынаў – гістарычных, палітычных і нават ментальна-этнічных. Але ж ёсць сярод іх і такая, зусім неабавязковая прычына, якая неведанне грамадзянамі сваіх законных правоў і мажымасцяў. Гэтым часцей за ўсё карыстаюцца для палёгі ў рабоце людзі ў шэрых (ці зараз ізноў у сініх?) мундзірах. Маж тым заканадаўствам, пры ўсёй ягонай дэкларатывнасці, грамадзянам нададзена дастаткова правоў і свабод. Трэба іх ведаць, правільна і дакладна імі карыстацца.

Наш Юрыст у гэтай публікацыі дае некалькі першасных парадаў. У далейшым ён бярэцца адказваць на Вашыя канкрэтныя пытанні, якія можна накіроўваць па пазначных вышэй тэлефонах альбо на адрас "ТМ".

А сёння – уступ у тэму "Міліцыя і грамадзянін: адносіны, кантакты, правілы".

Напачатку варту цвярдза запамінаць, што ў гэтых адносінах дзейнічае прынцып прэзумпцыі невінаватасці. Гэта значыць, што ня Вы павінны даказваць сваю невінаватасць, а Вам павінны даказаць Ваш удзел у проціпраўных дзеяннях. І вось некалькі правілаў паводзінаў з міліцыянтамі.

– Будзьце заўсёды ветлівымі. Не гаворыце міліцыянераў "ты". Не спасылайцеся на сваё знаёмства ў міліцэйскіх колах, асабліва – на высокую.

– Будзьце акуртатна апранутымі, трымайцеся годна і спакойна. Не прасіцеся і, тым

больш, не пагражайце.

– Ведайце свайго пастарункава інспектара і вітайцеся з ім. Аказвайце знакі ветлівасці і ўвагі да любых міліцэйскіх супрацоўнікаў, дзе б вы іх не сустраклі: напрыклад, не адмаўляйцеся іх падвезці на сваёй машыне, з гатовасцю адказвайце на пабытовыя пытанні (у міліцыі шмат шараговых супрацоўнікаў, якія ня ведаюць гораду, у якім служыць).

– У выпадках, калі вамі зацікавіўся супрацоўнік міліцыі, трэба

...Вось такія парады Юрыста на першы выпадак. Мы працягнем тэму, тым больш, калі чытачы праявляць сваё зацікаўленне ёю.

абавязкова высветліць, зь якой ён службы, на якой пасады – бо кожная служба міліцыі мае свае мэты, мэты і задачы працы. Пастарункава, прыкладам, інспектар можа заняцца ўсім, што яму даручаць, аднак ён ня сьледчы і не аператыўнік. Зь ім дастаткова быць шчырым (не ва ўрон сабе, зразумела) і ветлівым.

– Найбольшую перасячарогу павінны выклікаць аператыўныя супрацоўнікі, бо іхняя задача – выяўленне злачынстваў, і чым больш, тым лепш. У кантактах зь ім трэба мець цвёрдасць, вытрымку, не паддавацца на правакацыі, якім іх спецыяльна навуваюць, ня верыць абяцанням і намерам "дапамагчы". Ва ўсіх, дарэчы, выпадках давараць трэба толькі адвакату.

– Сьледчы мае задачу перадаць справу ў суд. Адсюль і Вашыя паводзіны зь ім: няхай шукае, правярае, даказвае – дапамагаць яму зусім неабавязкова. Тым больш, калі абвінавачваемы – гэты Вы. Памятайце таксама, што часу ў сьледчага няшмат, а справаў многа.

асобаў. Усяго ж з пачатку года да кримінальнай адказнасці "за зброю" у вобласці прыцягваліся больш за 70 чалавек. За гэты ж час "збройны ўлоў" міліцыі склаў больш за 2 тыс. небяспечных сродкаў і рэчываў, амаль 400 адзінак агнястрэльнай зброі.

Паводле БЕЛАПАН

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...з Бабруйску

А д р а з у
пяць фактаў
незаконнага
а б а р о т у
наркатыкаў
былі выяў-

леныя ў Першамайскім раёне гораду.

На кватэрах розных грамадзянаў былі знойдзеныя й канфіскаваныя 4 кг макавай сапомкі і 2 гр герайну. Па ўсіх фактах вядзецца праверка.

BARC

...з Дрыбіна

Юбілей адзначыла вёска Пудоўня, якой 15 верасня споўнілася 365 гадоў.

На будынку вясковай сярэдняй школы была з гэтай нагоды адчыненая мэмарыяльная дошка беларускага паэта

Сыцяпана

Гаўрусёва,

які там наву-

чаўся. А ў

Доме культу-

ры зьявілася

філія раённага гісторыка-эт-

награфічнага музэю.

Віталь ДРАЊІК

...з Бялынічаў

20 кастрычніка споўніцца дзесяць гадоў, як пайшоў з жыцця паэт і грамадзкі дзеяч Віктар Хаўратовіч.

Значную частку свайго жыцця В.Хаўратовіч працаваў прапрабам у ПМК-241. Пісаў прачулыя лірычныя вершы. Выдаў два зборнікі. Пры непасрэдным удзеле Віктара ў Бялынічах паўстала адна з першых у краіне арганізацыя "Таварыства Беларускай Мовы і Філармоніі, якую ён і ўзначальваў. Мясцовыя краязнаўцы ўжо не адзін год зьвяртаюцца да райвыканкаму з просьбай назваць адну з вуліц райцэнтраві імем памерлага паэта. Сёння ў раённай бібліятэцы адбудзецца вечарына ягонай памяці.

Дырэкцыя раённых электрасетак з прычыны вялікай запалычанасці адключыла ад спажывання электраэнергіі ПМК-241.

Гэта самае буйное прадпрыемства ў раёне. Цяпер не працуюць пілярама, сталарны цэх, раствора-бетонны вузел, няма электрычнасці ў майстэрнях і офісе. Асвятляецца толькі прахадная.

У раёне ліквідаваныя два мясцовыя аддзяленні Беларускага – Лебедзянкаўскага і Малакудзінскага.

Як тлумачаць у дырэкцыях зачыненых філій, падставай стала нерэнтабельнасць. Зараз іхныя функцыі спайняюць аддзяленні паштовай сувязі.

Трэцяя частка жытараў раёну – старэй працадольнага ўзросту.

Гэта дадзеныя апошняга перапісу. Райвыканкам распрацаваў у зьвязку з гэтым некалькіх мерапрыемстваў, напрыклад, – далейшае развіццё службы сацыяльнай дапамогі на даму адзіночым грамадзянам. Яна аказваецца сёння больш чым 600 састарэлым, а колькасць іх штогод павялічваецца...

Базыль ЛІЦЬВІНОВІЧ

АБ'ЕКТЫ ЁНА ПРА РЭАЛЬНАЕ

RR

РАДЫЁ РАЦЫЯ

НА КАРОТКІХ ХВАЛЯХ
6035 кГц (49 м) 08:00-10:00
6180 кГц (49 м) 13:00-15:00
6050 кГц (49 м) 21:00-23:00

НА СЯРЭДНІХ ХВАЛЯХ
612 кГц (490 м) 07:00-11:00

WWW.RACYJA.PL

220102, Мёнск, а/с 144

У рэчышчы барацьбы з тэрарызмам

Няма краіны, якая так ці інакш не зрагавала б на тэрарыстычныя акты 11-га верасня ў Амерыцы. Паўсюль улады кінутыя наводзіць парадкаў сваім доме. Адпаведныя мерапрыемствы былі праведзеныя і ў нас, а канкрэтна – абласныя праваахоўчыя органы апошнія 10 дзён

верасня збіралі ў насельніцтва "незаконную" зброю.

Вынікі ашаломаюць: было канфіскавана 47 адзінак агнястрэльнай зброі, 100 грамаў трацілу і 33 электрадатанатары. Па адпаведных артыкулах Адміністрацыйнага кодэксу заведзеныя справы на 108 чалавек, а Кримінальнага – на 5

асобаў. Усяго ж з пачатку года да кримінальнай адказнасці "за зброю" у вобласці прыцягваліся больш за 70 чалавек. За гэты ж час "збройны ўлоў" міліцыі склаў больш за 2 тыс. небяспечных сродкаў і рэчываў, амаль 400 адзінак агнястрэльнай зброі.

Паводле БЕЛАПАН

Ці "прывядуць" Пябедзьку?

30-га верасня ў Магілёве блізу двух дзясяткаў чалавек узялі ўдзел у "Ланцугу неабыхавых людзей". У выніку былі затрыманыя тры асобы: старшыня Аб'яднанай Грамадзянскай Партыі Анатоль Лябедзька, старшыня гарадской арганізацыі АГП Уладзімер Гайдукі і сябра магілёўскай суполкі БНФ "Адраджэнне" Сяргей Гіркін.

17-га кастрычніка Анатоль Лябедзька і Сяргей Гіркін мелі з'явіцца да адміністрацыйнага суддзідзі Цэнтральнага раёну Магілёва Ірыны Сарокі, якой быў перададзены разгляда іхняе справы. Аднак на паседжанні прысутнічаў толькі Сяргей Гіркін, які абвінавачваўся ў парушэнні часткі 1-й 167-га артыкулу Кодэксу аб адміністрацыйных правапарушэннях, а дакладна — ва ўдзеле ў несанкцыянаваным пікетзе. С. Гіркін наўнясць пікету ў судзе адмаўляў і матываваў свае дзеянні жаданнем аказаць дапамогу супрацоўнікам міліцыі ў адшуканні зніклых людзей, у

прыватнасьці, апаратура расейскага тэлеканала ОРТ Завадзкага, партрэт якога Гіркін трымаў у руках. У часе прагляду ў судзе міліцэйскага відэазапісу было бачна, што Сяргей, які, дарэчы, ёсць інвалідам зь дзяцінства, дастаўляўся ў пастарунак з прымяненнем фізічнай сілы, што не дыктавалася сытуацыяй (у дадзеных варунках пратакол можна было скласьці на месцы). Па словах суддзідзі І. Сарокі, гэтыя акалічнасьці былі пакладзеныя ў аснову таго, што судовая пастанова неслы ў сабе найменшае (паводле дадзенага абвінавачунага артыкулу) пакараньне: папярэджаньне. Варта адзна-

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

чыць, што ніводзін з супрацоўнікаў праваахоўных органаў, выкліканых у суд у якасьці сьведкаў, не назваў ніякіх адметнасьцяў у паводзінах С. Гіркін падчас правядзеньня "Ланцугу...", якія маглі б стаць падставай ненавіта ягомага затрымання.

Што ж тычыцца старшыні АГП Анатоль Лябедзькі, які ў суд не з'явіўся і якому дадзена стаўіцца ў віну "непадпарадкаваньне законным патрабаваньням супрацоўнікаў міліцыі", то суддзідзі І. Сарока паведаміла вашаму карэспандэнту, што ён ня будзе падвергнуты прымусоваму прыводу. Але тут варта дадаць, што паводле працэдур падобных захадаў да А. Лябедзькі можа ўжывацца тая службовая асоба, якая складала пратакол пра адміністрацыйнае правапарушэньне.

Алесь ДАЙНЕКА

Няма даверу

Нельга давяраць афіцыйным вынікам галасаваньня па выбарах прэзыдэнта Беларусі. Такое меркаваньне выказалі 73% лідэраў грамадзкай думкі і экспэрты, якія прадстаўляюць як дзяржаўныя, так і недзяржаўныя арганізацыі.

Адпаведнае апытаньне ў верасьні правёў Незалежны інстытут сацыяльна-эканамічных і палітычных дасьледаваньняў. Усяго быў апытаны 71 чалавек. Толькі 13% рэспандэнтаў адказалі, што можна давяраць вынікам выбараў, абвешчаных ЦВК.

Сярод парушэньняў закана-

даўства, якія былі дапушчаныя падчас выбарчай кампаніі, пераважна большасьць апытаных адзначыла выкарыстаньне дзяржаўных СМІ на карысьць Лукашэнкі (94%), а таксама пераходзілі з боку ўладаў праводзіць аглятыю іншым кандыдатам (79%). Каля паловы апытаных (49%) адзначылі перасьлед актыві-

стаў, а кожны пята экспэрт (21%) сказаў, што пратаколы ўчастковых камісіяў падчас іх перадачы ў рэгіянальныя структуры былі замененыя.

У выніку 75 адсоткаў апытаных прыйшлі да высновы, што ўплывовыя міжнародныя структуры справядліва назвалі прэзыдэнцкія выбары ў Беларусі не адпаведнымі стандартам АБСЗ. Адваротна лічыць толькі 6% рэспандэнтаў. Яшчэ 19% ня здолелі адказаць на гэтае пытаньне.

Паводле БЕЛАПАН

ГУТАРКІ НА ХВАЛЯХ "СВАБОДЫ"

Вяртаньне да Менску

Гісторыя імя ў імя ў гісторыі... Гэаграфічныя назвы на паперы і ў размовах... Дзьвюхмоўе ў межах адной мовы... Ужо добры дзясятка гадоў адна частка насельніцтва Беларусі называе сталіцу краіны Менскам, а іншая частка — Мінскам.

Назва "Менск" у народнай сьведомасьці і, разумеючы, у мове жыла на працягу ўсёй гісторыі места — ад 11-га да пачатку 20-га стагодзьдзя. У мове дакумэнтаў Менск фігураваў як "Мінск" ад часу страты беларускай незалежнасьці прыблізна 200 гадоў таму — да сярэдзіны 1918 году. Тады народжаная ў Мінску Беларуска-Народная Рэспубліка працягвала жыць у Менску. Большавікі гэтай назвы таксама не мянялі аж да 1939-га году. І раптам, фактычна ў адзін дзень, яна зьнікла са старонак беларускіх газэтаў і фактычна перастае ўжывацца. Чаму?

Вось што расказаў гісторык Уладзімер Дзянісаў: — Доўгі час гэтае пытаньне было загадкавым. Крыніцы, якія маглі б даць адказ на гэтае пытаньне, нідзе не друкаваліся. А адбылося гэта ў 1939-м годзе на спецыяльнай сесіі Вярхоўнага Савету Беларускай ССР. Для таго, каб памяншаць назву сталіцы дзяржавы, спатрэбілася спецыяльная папраўка да Канстытуцыі. І вось гэтая папраўка была прынятая. Самае цікавае, што ў афіцыйных дакумэнтах нічога не

гаворыцца пра тое, чаму назва сталіцы была раптам зьмененая. Падрыхтоўчыя матэрыялы да гэтай сесіі не захаваліся, а вось калі чытаеш стэнграму, то вельмі проста: Прэздыюм Вярхоўнага Савету палічыў мэтазгодным зьмяніць назву сталіцы БССР Менск на Мінск. Ну і, канешне, Вярхоўны Савет адзінагалосна прагаласаваў за гэтую папраўку.

— Калі няма ніякіх дакумэнтаў, то ёсьць хадзіць вэрсіі, тэорыі?.. Што за тым стаяла?

У Дзянісаў: Такіх тэорыяў існуе некалькі. Мне здаецца, афіцыйны адказ на гэта трэба шукаць у былым партыйным архіве ЦК КПБ. Многія нашы пісьменьнікі і культурныя дзеячы тых часоў лічылі, што гэта проста неўвучта партыйнай кіраваньня. Але гэта маглі быць і палітычным актам, каб уніфікаваць назву сталіцы: па-русы яна гучыць Мінск, хай і па-беларуску будзе Мінск. Карані гэтага пытаньня трэба шукаць, перадусім, у рэфарме беларускага правапісу, якая адбылася на пачатку 30-х гадоў. А ўжо ў канцы 30-х, калі нашы культурныя дзеячы былі альбо высланыя, альбо расстраляныя —

пратэставалі не было каму. Хаця ёсьць згадкі, што Купала і Колас былі катэгарычна супраць гэтага перайменаваньня. Трохі пра гэтыя падзеі згадвае Кузьма Чорны ў сваіх дзёньніках. Мне здаецца, што гэта было ня толькі неўвучта чыноўнікаў ад кампартыі, але і сьведкаў справы вынішчэньня нашай гісторыі, нашай гістарычнай памяці.

— А што адбылася з назвай сталіцы Беларусі напрыканцы 20-га стагодзьдзя?

У Дзянісаў: Спробы вярнуць старажытную назву нашага гораду рабіліся яшчэ на пачатку 90-х гадоў. Сэсія гарадзкога савету, які тады быў вельмі дамакратычным, некалькі разоў прымаў рашэньні аб вяртаньні назвы сталіцы Рэспублікі Беларусі — Менск. Але справа была ў зьмене Канстытуцыі. І ў 1994-м годзе наш Вярхоўны Савет, даволі рэакцыйны, не пайшоў на гэты крок. Спасьцігліся на тое, што будучы вэлізарны матэрыяльны выдаткі. Сёньня падобны крок з боку ўладаў наогул немагчымы. Але аічыныя гісторыі і навуковыя, асабліва маладыя, ужываючы назву Менск, ідэнтфікуюцца тым самым з памяццю і гісторыяй свайго Краю.

Размаўляў Сяргей СОКАЛАЎ-ВОЮШ

Краіна ўтрыманцаў

У Беларусі плянуецца стварыць "дзяржаўную сыстэму праверкі на беднасьць". Яе супрацоўнікі будуць правяраць тых грамадзянаў, якія прэтэндуюць на атрыманьне сацыяльнай дапамогі. Пра гэта паведаміла начальнік ўпраўленьня адраснай сацыяльнай дапамогі й гэндэрных праблемаў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Тацяна Шэметавец.

Паводле яе словаў, грамадзяне будуць прадстаўляць ня толькі даведкі аб даходах, але і адмысловы падлік (з выкарыстаньнем каэфіцыянтаў) працоўнага патэнцыялу, сьведчаньні аб стане здароўя і ўзросту членаў сям'і, а таксама дадзеныя аб магчымасьці атрымання даходаў ад продажу маёмасьці. Такім чынам плянуецца стварыць зусім новы механізм функцыянаваньня праграмы адрас-

най сацыяльнай дапамогі. "Наўняны абмежаваныя сродкі павінны быць дастаўленыя сапраўды маючым патрэбу людзям і, зь іншага боку, яны не павінны спараджаць утрыманскіх настрояў", — заявіла Т. Шэметавец. Пакуль ня вызначаны той раён краіны, дзе ў наступным годзе новая канцэпцыя будзе адпрацоўвацца. З другой паловы 2003-га году новая сыстэма павінна быць уведзена ў дзеянне.

Сёньня ў Беларусі атрымваюць сацыяльную дапамогу каля 5-ці мільёнаў чалавек, якія прадстаўляюць больш за 200 розных катэгорыяў. У мінулым годзе ўдзельная вага сям'яў з даходамі, ніжэйшымі за бюджэт працягнутага мінімуму, складала 35,7 адсоткі.

Паводле БЕЛАПАН

ПАВЕДАМЛЯЮЧЫ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...з Мсьціславу

На сёньня калгасы і саўгасы раёну завінаваціліся "Белэнэрга" суму, эквівалентную прыкладна двум мільёнам даляраў ЗША.

...з Чэрыкава

Толькі 31% ад усіх маці, што маюць па 5 і больш дзяцей, лічацца ў раёне гераінямі.

Сапраўды, толькі 9 з 29-ці жанчын-рэкардысткаў унагароджаныя ордэнам Маці й карыстаюцца адпаведнымі льготамі. А справа тут вельмі чым: астатнія прэтэндэнткі пазбаўленыя прывілеяў у зьвязку са сваімі паводзінамі. Маюцца на ўвазе зьліжы-

Якім чынам мясцовыя агра-ры зьбіраюцца сплываць такі доўгі? Хутчэй за ўсё — ніякім. І гэта падаецца непэ-бежным. Нават калі ў бліжэйшы час прадаць усе калек-тыўныя гаспадаркі разам з усімі іхняй маёмасьцю, то і тады наўрад ці набярэцца не-абходная сума.

ваньне сьпірт-вымы напоямі, абываюцца да дзяцей ды жорсткае абыходжаньне зь імі. Застаецца дадаць, што толькі сёлета 9 чэрыкаўскіх жанчын былі з названых вышэй прычынаў пазбаўленыя бацькоўскіх правоў.

Андрэй КУЗЬМІН

...з Глуска

Сярэднемеся-цовой заробак за травень па раёну склаў 76 тысяч чаў 540 рублёў.

Паводле дадзеных раённага

аддзелу статыстыкі, больш за іншых у траўні заробілі работнікі фінансаво-кредытных арганізацыяў — 120 тыс. 306 руб. і арганізацыя дзяржаўнага кіраваньня — 112 тыс. 692 руб. Больш за чвэрць усяго фонду заробатнай платы выплачвалася з затрымак.

Ігар КІРІН

...з Асіповічаў

Зьмянілася кіраваньне мясцовай суполкі АГП.

На справядна-выбарчым сходзе ў прысутнасьці старшыні абласной філіі партыі В. Сілухі было зазначана, што суполка існавала толькі на паперы. Новым кіраваньнем быў абраны палкоўнік у адстаўцы Уладзімер Белькоўскі.

Адбыўся сход незалежных назіральнікаў, што працавалі

на міну-лых прэ-з-ы-дэнцкіх выбарах.

Было вырашана стварыць у горадзе Клюб выбарцаў. Цяпер вядзецца падрыхтоўка неабходнага пакеці дакумэнтаў для рэгістрацыі арганізацыі.

Рыгор ЛАТЫШЭВІЧ

...з Горак

У гэтым годзе пасля збору ільня з работчыні лямпазаводу не разлічыліся. Дырэктар заводу маўчыць.

Кіраваньні калгасаў абяцаюць разлічыцца ў хуткім часе. Аднак намеснік начальніка ўпраўленьня сельскай гаспадаркі раёну сказаў: "Няма рэсурсаў у Нацыянальнага банку. Грошай даць ня можам". Тым часам рабочыя выра-

шылі страйкаваць. Настрой у іх вельмі расшчы. Магчыма, што да страйку далучацца будаўнікі й работнікі сэктуру культуры.

Пэнсіянэрка Кацярына Сілюк ужо шэсьць гадоў жыве ў кватэры зь дзіравым дахам.

Ніякія звароты бабুলі, якая мае да таго ж дачку-інваліда, да мясцовых уладаў выніку ня далі. ЖКА і райвыканкам толькі адпавядаюць: "рамонт быў зроблены". А дзіркі ў шы-фэры на даху ўсё растуць...

Віталь ДРАЊІК

Пакуль ня Быкаў

Шведзкая Акадэмія абвясціла імя сёлетняга лярэата Нобэлеўскай прэміі ў галіне літаратуры. Ім стаўся народжаны ў Трынідадзе брытанскі пісьменьнік індыйскага паходжання Відіядгар Сураджпрасад Найпал.

У пастанове Акадэміі гаворыцца, што 69-гадовы Найпал атрымаў прэмію за творы, якія "прымусілі нас бачыць прысутнасць замоўчанага гісторыі". Найпал – літаратурны падарожнік па свеце, чыя сапраўдная бацькаўшчына – у ім самім, у яго непаўторным голасе", – гаворыцца ў прыводзе шведзкіх акадэмікаў. Найпал атрымае прэмію памерам 10 мільёнаў шведзкіх кронаў (943 тысячы даляраў). Урачыстая цырымонія ўручэння прэміі адбудзецца ў Стакгольме 10 снежня.

Будучы кандыдат на прэмію мусіць быць афіцыйна намінаваны адпаведнай асобай. Кола такіх асобаў абмежаванае, імі могуць быць прадстаўнікі Шведскай Акадэміі або іншых нацыянальных акадэміяў ці падобных устаноў; прафесары літаратуры і мовазнаўства ва ўніверсітэтах і каледжах; Нобэлеўскія лярэаты ў галіне літаратуры папярэдніх гадоў; кіраўнікі літаратурных арганізацый краіны аўтара. Прапановы ад усіх астатніх асобаў, а

таксама ад саміх патэнцыйных кандыдатаў, не разглядаюцца. Гэтыя прапановы мусяць быць паддзеныя Нобэлеўскаму Камітэту да 1 лютага адпаведнага году. Усе прапановы трымаюцца ў сакрэце. Абраць лярэата Шведскай Акадэміі дапамагае Нобэлеўскі камітэт, які складаецца з 4-5 акадэмікаў, абраных на 3-4-гадовы тэрмін. Задача камітэту – рэгістраваць, збіраць і прадстаўляць намінацыі, замаўляць розныя даследаванні і, ўрэшце, на апошнім этапе кожны сябра Камітэту падае свае рэкамендацыі Акадэміі.

Каб заахвоціць падачу прапановаў, Нобэлеўскі Камітэт звычайна кожную восень высылае 600-700 лістоў адпаведным асобам і інстытуцыям. У адказ ён штогод атрымвае каля 350 прапановаў, аднак некаторыя іменныя фігуруюць у некалькіх прапановах, і таму кандыдатаў бывае каля двухсот. Часта тыя самыя кандыдаты паўтараюцца з году ў год.

Праверыўшы дакладнасць атрыманых прапановаў, на пачатку Камітэт дасылае сьпіс на

зацьверджаньне Акадэміі. Тады адбываецца першы адсеў – адкідаюцца ўбок аўтары, чые творы не адпавядаюць літаратурным крытэрыям або запрапанаваным паводле не-літаратурных крытэрыяў – палітычных, ідэалагічных, et set.

Удакладнены сьпіс кандыдатаў падпадае пад глыбейшы разгляд. Калі творчасць аўтара недастаткова вядомая або напісаная на недаступнай мове, Камітэт замаўляе экспэртныя ацэнкі або пераклады. У выніку ў красавіку Камітэт падае Акадэміі папярэдні сьпіс кандыдатаў, які звычайна складаецца з 15-20 прозьвішчаў. Акадэмія на гэтым этапе яшчэ можа ўнесці ў гэты сьпіс свае прапраўкі і дадаткі. За лета акадэмія яшчэ раз грунтоўна знаёміцца з творчасцю кандыдатаў. Урэшце, сабраўшыся пасля летніх вакацыяў, сябры Шведскай Акадэміі на працягу месяца выносяць канчатковы прысуд.

Сяргей ШУПА

Гэтыя кнігі можна набыць у Маргілёве ў Алесь, замоўшы іх па тэлефоне 25-57-85 (тэлефанаваць пажадана ўвечары). Кнігі вартыя ўвагі. Васіль Быкаў падчас знаходжання па-за межамі краіны напісаў шэраг надзвычай цікавых прыпавесцяў (ці ня сам творца прыдумаў гэты незвычайны жанар), якія з густам выдзелены ў бібліятэцы "Вострая Брама" выдавецтвам "Наша Ніва". Прыпавесці пад агульнай назвай "Пахаджане" былі надрукаваныя ў адной зь віленскіх друкарняў.

А другая кніга дае глыбокае ўяўленне пра гумантарную сытуацыю ў Польшчы, як сённяшняю, так і зь нядаўняга мінулага. У ёй вы знайдзеце рэфлексіі польскіх інтэлектуалаў, такіх як нобэлеўскі лярэат Часлаў Мілаш або беларускі пісьменьнік Сакрат Яновіч.

Не залішнім будзе прыгадаць, што кнігі даволі танна каштуюць па нашым часе.

Выйсьце з-пад Масквы

У пасёлку Пагранічны Бераставіцкага раёну, што на Гарадзеньшчыне, адбылася закладка храму Беларускай праваслаўнай аўтакефальнай царквы. Ажыццэвалі гэта архіепіскап Юры са Злучаных Штатаў і мясцовы святар Іван Спасюк.

На ўрачыстасць сабраліся мясцовыя жыхары і госьці. Спачатку адбылося набажэнства ў часовай царкве, якая ўжо год месяціца ў вялікім наміце. Затым прыхаджане сустрэлі хлебам-соллю архіепіскапа Юрыя. Ён памаліўся разам зь ім і часовым храме. Потым адбыўся крыжовы ход з харугамі і абразамі. Царква ў Пагранічным будзе называць імя святой Эўфрасіны Полацкай.

На цырымоніі каля падмуркаў будучай царквы сярод іншых прымаўляў (таксама і па-беларуску) прадстаўнік амбасады ЗША ў Беларусі Джон Кунштадтэр. Айцец Спасюк сказаў: Пажаньня браты, сёстры. Сёння ў гэтую беларускую зямлю ляжа капсула, якая абвясціць пачатак будоўлі адраджанай Беларускай аўтакефальнай царквы... Той, хто не нарадзіўся, той памірае на будзе. Гэтыя словы гавораць аб тым, што мы павінны жыць ня дзеля сябе. Мы павін-

ны жыць дзеля будучых пакаленняў. Мы павінны думаць, як перадаць нашым нашчадкам нашу родную культуру, як перадаць нашым нашчадкам нашу родную мову. Як перадаць нашым нашчадкам любоў да Бога, якая выкарчовывалася ў нас на працягу 75-ці гадоў".

Пасля таго, як падмурак будучага храму быў асьвечаны, упершыню за дзень з-за хмары выйшла сонца. Вернікі палічылі гэта за добры знак.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Наша даведка. Беларуска аўтакефальная (самастойная) царква ў нашай краіне ня мае афіцыйнай прапіскі, бо праваслаўе разрэзана ў нас Маскоўскай праваслаўнай царквой, экзархат якой узначальвае Філярэт. Беларуска аўтакефальная Праваслаўная Царква афіцыйна дзейнічае ў ЗША і Канадзе, мае прыходы ў Аўстраліі, а таксама ў некаторых эўрапейскіх краінах. У Беларусі спробы аднавіць аўтакефальнае пакуль вынікнулі не далі. Між тым такое аднаўленне добра падмывала б моц нацыянальных пачуццяў праваслаўных вернікаў, чаго відавочна не стае пакуль у Беларусі.

Столькі яшчэ не збіралі

"З бульбаводствам сёння адбываецца тое ж, што з сельскагаспадарствам, а ў свой час ужо адбылося з асечкагаспадарствам", – заявіў першы намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Аляксандр Пракопаў. – На маіх вачах асечкагаспадарства загінула".

Сёлета Беларусь збырзе меней за 1 млн. тон бульбы. Такі нізкі ўраджай паўтарыць "рэкорд" 1999-га – другі раз за апошнія 10 гадоў. Між тым у 1990г., па словах А.Пракопава, ураджай бульбы быў не ніжэйшы за 3 млн. тон. Сёння ў калгасах і саўгасах сабрана каля 700 тыс. тон бульбы і яшчэ 15% плошчы застаецца ўбраць. Сярэдняя ўраджайнасць складае 101 цэнтрэр з гектара.

"Яшчэ 5-6 год таму мы збіралі 52-55 тыс. тон ільну ў валакне, а рэнтабельнасць вытворчасці была 60%. Сёлета ўраджай чакаецца на ўзроўні 42 тыс. тон, хаця ён і вышэйшы за леташні, – паведаміў намеснік міністра. – Мы страцілі сваю нішу на бульбяным рынку Расіі. У нас так і ня створаная кампанія, якая магла б прадстаўляць наш інтарэс за мяжой у сфэры бульбы і харчавання наогул".

Да таго ж сёлета Беларусь заклічыла каля 1 млн. тон збожжа фуражных і цвёрдых гатункаў. Паводле слоў Пракопава, канкрэтныя пастаўшчыкі збожжа пакуль не вядомыя, аднак ужо ёсць прапановы з Украіны. Чакаецца, што ўраджай збожжавых пасля пер-

шаснай апрацоўкі не перавысіць 5,2 млн. тон. Гэта ніжэй за плян (6 млн.) і намога ніжэй за патрабаванне Лукашэнка (7 млн.), агучанае ім у красавіку на "селектарнай нарадзе".

Пры гэтым, на думку Пракопава, прычына разрыву паміж плянамі і рэальнасцю – суб'ектыўная. Ён кажа, што многія кіраўнікі баяцца "сказаць прама тое, што ёсць, назваць лічбу, якая аб'ектыўна адлюстроўвае вынікі іх працы". Таксама, паводле ягоных слоў, у сельскай гаспадарцы не выконваюцца ў поўным аб'ёме аграгэнічныя мерапрыемствы, якіх патрабуе біялогія збожжавых. "Без вапнавання, – зазначыў ён, – не працуюць мінеральныя ўгнаенні".

Ёсць і яшчэ адна прычына невысокага ўраджаю – вялікія страты збожжа падчас уборкі. 10 тыс. камбайнаў з агульнай колькасці ў 17,5 тыс. ужо выпрацавалі свой тэрмін і падлягаюць сьпісанню.

"Праблема збожжа яшчэ доўга будзе актуальнай. Пастаўленая прэзідэнтам задача збіраць у будучым 10 млн. тон – справа далёкай перспэктывы, столькі мы яшчэ не збіралі", – падсумаваў Пракопаў.

Паводле БЕЛАПАН

Бесплатныя абвесткі

1 лістапада ў ДК БелОГ (Менск, вул. Ураляская, 3) адбудзецца прэзэнтацыя альбома легенды беларускай бардаўскай песні Сержука Сокалава-Войша "Нефармальны Беларус". Пачатак а 19-й. Кошт квітка ад 1-й да 3-х тыс. руб.

5 лістапада ў ДК МТЗ (Менск, ст. мэтро "Трактарны Завод") адбудзецца сольныя акаўстычны канцэрт культуры каманды N.R.M. Пачатак а 19-й. Кошт квітка ад 3-х да 10-ці тыс. руб. Набыўшым квіток за 10 тысяч – падарунак: майка з сымбаламі NRM.

Сувязь з арганізатарамі: 8-0296-490888 ці 8-017-2118585 (аба-нэнт БМА).

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газета.
Заснаваная Маргілёўскім ГА
«КОЛА СЯБРОЎ».

Зарэгістраваная ў Дзяржкамтэце РБ
па друку 06.11.1996 г. за № 831.

Штотыднёвік

АДРАС
РЭДАКЦЫІ:

212030, г. Маргілёў,
вул. Першамайская,
6-22.

Тэл./факс: 31-04-15,
22-97-82.

E-mail: krug@user.unibel.by
Інтэрнэт: http://tydniowik.
hypermart.net